

Styret

Dato: 14.02.2018 09:00

Sted: Vallø

Notat:

Revisor deltar på møtet.

I etterkant av møtet settes det av tid til styrets egenevaluering.
Eget notat med spørsmålstillinger sendes til styrets medlemmer.

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil 916 38 409 evt.
på e-post jorgen@rense.no.
Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

06.02.2018

For leder i Styret, Bjørn Kåre Sevik

Jørgen Fidjeland
Daglig leder

Saksliste

Referatsaker

1/18 HØRINGSUTTALELSE - Forslag om å innføre overtredelsesgebyr i forurensningsloven mv.	3
--	---

Saker til behandling

1/18 Årsberetning og årsregnskap 2017	5
2/18 Styrerapport 1-2018	39
3/18 Nytt lagerbygg	43
4/18 Bærekraftstrategi for vannbransjen	46

Eventuelt

Styrets egen-evaluering 2017

From: Jørgen Fidjeland
Sent: Friday, December 22, 2017 7:54 AM
To: Arne Haarr (arne.haarr@norsk vann.no)
Subject: HØRING - Forslag om å innføre overtredelsesgebyr i forurensningsloven mv.

Jeg viser til høringsnotat fra Miljødirektoratet dat. 8.12.2017.

Jeg har følgende merknader som jeg ber avløpskomiteén vurdere ved utarbeidelse av hørings svar fra Norsk Vann:

1. Generelt om forslaget

Jeg støtter forslaget om å innføre overtredelsesgebyr i nevnte lover.

Jeg deler direktoratets vurdering om at dagens ene straffespor er lite hensiktsmessig, arbeidskrevende og tar for lang tid. Innføring av overtredelsesgebyr vil gi myndighetene et mer effektivt verktøy til å sette fokus på forhold som ikke fungerer tilfredsstillende.

Selv om regelverket hilses velkommen, så er det avgjørende hvilket nivå gebyrene blir liggende på og hvordan regelverket blir praktisert. Jeg frykter ulik behandling mellom ulike fylkesmannsembeter og mellom ulike kommuner. Dette tilsier at myndigheten til å utarbeide forskrifter bør ligge hos Kongen (jfr. nedenfor)

2. Øking av strafferammen

Jeg er ikke enig i direktoratets forslag om å øke strafferammen til hhv. 1, 3 og 5 år.

Innføring av overtredelsesgebyr vil i seg selv være straffeskjerpende ved at det sannsynligvis vil bli langt flere lovbrudd som vil bli bøtelagt. Dette vil øke oppmerksomheten i samfunnet og gi den ønskede preventive effekt.

Slik det fremstår i høringsutkastet er hovedproblemet i dag virksomheter som bryter loven, ikke fysiske personer.

I henhold til den alminnelige rettsoppfatning er det å bli dømt til fengselsstraff for brudd på forurensningsloven i seg selv en meget streng straff. Det er derfor lite trolig at en økning av strafferammen vil ha en preventiv effekt. Jeg er ikke enig med Miljødirektoratet i at strafferammen i forurensningsloven og produktkontrollloven i dag er for lav. Det vises til at strafferammen i plan- og bygningsloven ikke er blitt endret.

En heving av straffenivået vil også kunne bidra til en generell heving av gebyrnivået.

3. Hjemmel til å utarbeide forskrifter.

Det er foreslått at forurensningsmyndigheten skal få hjemmel til å utarbeide forskrifter etter forurensningsloven. For produktkontrollloven og naturmangfoldloven er denne myndigheten tildelt Kongen.

Det synes unaturlig å skille på dette og det bør også være Kongen som har myndighet til å fastsette forskrifter i henhold til forurensningsloven. Dette vil også sikre enhetlig praksis mellom forvaltningsnivåene.

Utformingen av forskriftene blir helt avgjørende for hvordan regelverket vil fungere og hvordan det blir oppfattet av allmenheten. Det er derfor viktig å sikre god demokratisk kontroll på utformingen av disse. Slik lovutkastet er utformet gir det forvaltningen for vide fullmakter i å detaljregulere bestemmelsene.

4. Overtredelsesgebyr til fysiske personer

Jeg er enig i at det må foreligge forsett eller uaktsomhet for at det skal kunne gis

overtredelsesgebyr til fysiske personer. Men jeg er usikker på om det heller bør kreves grov uaktsomhet for at gebyr skal kunne gis.

5. Spesielt vedr. avløpsutslipp

Det er grunn til å tro at det nye regelverket vil få betydning for avløpsbransjen. Mye av utslippene foregår i dag i områder der det drives jordbruksvirksomhet. Det vil kunne oppstå uheldige situasjoner dersom en avløpsvirksomhet får gebyrer for utslipp av avløp samtidig som det, helt lovlig, slippes ut enda større mengde næringsstoffer mv. fra landbruket til samme resipient. (Det er vel imidlertid lite vi kan gjøre for å påvirke dette i denne fasen)

Vennlig hilsen

Jørgen Fidjeland

Daglig leder

Tlf. 916 38 409

Postboks 47, 3166 TOLVSRØD

Besøksadresse: Carl 15. gate 8a, Tolvsrød

[Se vår brosjyre](#)

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS

Arkivsak-dok. 17/00070-1
Saksbehandler Jørgen Fidjeland

Saksgang	Møtedato
Styret	14.02.2018
Representantskapet	23.04.2018

ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP 2017**Forslag til vedtak:**

1. Årsberetning og årsregnskap for 2017 godkjennes
2. Årets driftsunderskudd finansieres ved
 - a. Bruk av ubundet driftsfond kr 3 594 903,54
 - b. Tilleggsbetaling fra kommunene kr 2 247 256,60
3. Ubrukte investeringsmidler overføres til 2018
4. I 2018 skal det arbeides med å redusere driftskostnadene ved renseanlegget.

Vedlegg:

1. Økonomiske oversikter
 - Drift
 - Investering
 - Balanse
2. Noter til regnskapet, 1-13
3. Revisormelding
4. Årsberetning
5. Klima- og energiregnskap
6. Nøkkeltall vedr. drift.
7. Detaljert kontoutskrift (sendes kun til styret)

SAKSFRAMSTILLING**BAKGRUNN**

I henhold til lov om interkommunale selskap fastsetter representantskapet årsregnskap og årsberetning. Tønsberg kommune har som regnskapsfører, avsluttet regnskapet og utarbeidet tilhørende noter nr. 1-10. Note nr. 11-13 er utarbeidet av selskapet selv. Regnskapene er satt opp i samsvar med kommunale regnskapsprinsipper og i samsvar med god regnskapsskikk.

Årsregnskapet sendes til styret uten revisors beretning. Denne forventes å foreligge til møtet. Revisor vil delta på styrets behandling av regnskapet. Revisorberetningen forutsettes å være signert før representantskapet behandler saken.

FAKTAGRUNNLAG

Driftsregnskapet viser et regnskapsmessig underskudd på kr 5.842.157,14 for drift og lån. I 2016 hadde vi et overskudd på kr 3,09 mill.

Investeringsregnskapet viser et mindreforbruk på kr 2 566 195,43

Selvkostresultat

Årets selvkostresultat ble på kr -6 390 173.

Forskjellen mellom regnskapsresultat og selvkostresultat skyldes ulik føring/beregning av renter og avdrag samt at noen inntekter skal holdes utenfor selvkostregnskapet. I regnskapet føres bare de faktiske rente- og avdragsutgifter på gjenstående lån. Mens i selvkostregnskapet føres kalkulatoriske rente- og avdragsutgifter på alle investeringer med gjenstående avskrivning.

Fondsmidler

Vi har 2 fond, bundet fond (selvkostfond) og disposisjonsfond (ubundet fond). I tillegg kommer ubrukte investeringsmidler.

Disposisjonsfondet er overskudd av aktiviteter vi har hatt utenom selvkostaktivitetene og kan benyttes fritt av selskapet. Dette gjelder leieinntekter for mobilmaster, salg av tjenester til eierkommuner vedr pumpeverkstedet og salg av tjenester til ikke-eierkommuner vedr. mottak og behandling av septikslam.

Regelverket fra 2014 tilsier at et IKS ikke kan ha selvkostfond. Dette skal ligge i kommunene. Vi har derfor gradvis bygget ned dette fondet.

I budsjettvedtaket ble det vedtatt å bruke 5 mill. av bundet driftsfond i 2017. Resten av fondet, kr 674 688,76 er benyttet til å saldere årets resultat.

I tillegg foreslås det å benytte restene av ubundet driftsfond slik at dette også står i null.

Det er likevel behov for å kreve etterbetaling fra kommunene på kr 2,85 mill. i henhold til tabellen nedenfor, som tilsvarer kommunenes andel av driftsutgiftene.

Færder	Kr 609 872
Re	Kr 98 715
Sandefjord	Kr 91 735
Tønsberg	Kr 1 446 934

Investeringsmidler

Investeringsfondet stod i null pr.1.1 og ubrukte investeringsmidler på 2,5 mill. foreslås overført til 2018 da dette gjelder prosjekt som ikke er avsluttet.

VURDERINGER

2017 var første året med full drift og det har vært vanskelig å forutsi driftskostnadene. Innkjøring av anlegget har vært krevende og optimalisering av driften har tatt lengre tid enn forutsatt. Dette vil få fullt fokus i 2018.

Foruten lønn er de største kostnadene knyttet til strøm, kjemikaliekjøp og slambehandling. Alle disse elementene er i stor grad påvirket av tilført vannmengde. Vannmengden har i 2017 vært omtrent som gjennomsnitt av de senere år.

Strømforbruket for renseanlegget har økt vesentlig. Dette var forventet pga. blåsemaskiner for nytt rensetrinn. Kjemikalimengden har gått litt ned, men mye mindre enn forventet. Det er testet ut med nye kjemikalier. Disse er tatt i bruk fra januar 2018 og gir en nedgang på ca. 40%. Det har også medført nedgang i slamproduksjon og kalkforbruk. Vi forventer derfor en nedgang i driftskostnadene i 2018.

Kommentarer til enkelte av postene:

Konto 1090 – pensjon (alle tjenester)

Pensjonskostnadene utgjør 13,7 % av Lønn i faste stillinger (konto 1010). Tilsvarende tall i 2015 og 2016 var hhv. 26 % og 12 %. I 2015 var premieavviket spesielt stort. Det praktiseres 1 års amortisering av premieavviket. Premieavviket og amortisering av tidligere års premieavvik har vært litt lavere enn budsjettet.

Lønnsutgifter

Overtidsbruken har vært 0,5 mill. over budsjett. Dettens skyldes at det må kjøres mer overtid i helger for å få unna slammengden. Den situasjonen vil vare frem til vi starter å kjøre slam til Greve biogass.

Konto 1230 – Strømutgifter (alle tjenester):

Kostnadene har vært litt lavere enn budsjettet. Kostnadene er imidlertid ca. 50 % høyere enn før utbyggingen. Dette skyldes i hovedsak nytt rensetrinn med strømkrevende blåsemaskiner.

Ansvar 100 - Fellesutgifter

Kostnadene har vært litt under budsjett og på samme nivå som tidligere år.

Ansvar 110 – Pumpeverksted

Kostnadene har vært som budsjettet og på samme nivå som tidligere år

Ansvar 120 – ledningsnett

Utgiftene har vært litt lavere enn budsjettet og litt lavere enn tidligere år.

Ansvar 130 - Pumpestasjoner

Forbruket har vært litt under budsjett. Kostnadsnivået har vært ca. 50% høyere enn tidligere fordi vi har skiftet ut pumper på P9 Kilen.

Ansvar 140 – renseanlegg

Aktiviteten har vært noe høyere enn foregående år og betydelig over budsjett.

Konto 1152 – Andre driftsutgifter.

Det er brukt 3 mill. over budsjett pga økt slammengde og slamkostnader.

Konto 1158 – Innkjøp råvarer

Det er brukt 4 mill. over budsjett til kalk og kjemikalier. Det er 3 mill. over tidligere år, mens det var forventet en nedgang. Denne nedgangen ser vi komme i 2018 i forbindelse med nytt fellingskjemikalium.

Ansvar 150 – Septikmottak

Ansvarsområdet er nytt fra 2017 og kostnadene var tidligere ført på ansvar 140. Kostnadene er 0,75 mill. under budsjett.

Låneutgifter

Alle lån er i Kommunalbanken og renten ved årsskiftet var hhv. 1,41 % og 1,51%. Utgifter knyttet til det enkelte lån og fordeling mellom kommunene fremgår av note 13. Låneutgiftene har vært 1,6 mill. kr lavere enn budsjettert. Det ble tatt opp et lån på 11,7 mill. for sluttfinansiering av utbygging av renseanlegget.

Restgjeld pr 31.12.17 var kr 137.040.970,- (134.986.480 i 2016)

Driftsinntekter

Våre inntekter er i all hovedsak overføring fra våre eierkommuner. I tillegg selger vi tjenester fra pumpeverksted (kun eierkommuner) og vi mottar septikslam og slam fra renseanlegg i Hof og Andebu – mot betaling.

Konto 1650 Salgsinntekter har vært 0,6 mill. høyere enn budsjettert. Hovedposten er inntekter ved salg av slam til Lindum (Greve biogass)

Investeringer - Anleggsutgifter

Årets investeringer er knyttet til sluttarbeid på renseanlegget, kjøp av driftsbil og prosjektering for nytt slambygg. Utgifter for det enkelte prosjekt og fordeling mellom kommunen fremgår av note 13.

Kommunenes eierandeler

Fordeling av kommunenes eierandeler er fastlagt i selskapsavtalen § 5:

"... Eierandelen er i forhold til den til enhver tid innskutte anleggskapital regnet som sum av kronebeløp det året investeringen ble foretatt. Den enkelte deltaker hefter med hele sin formue for sin aktuelle eierandel av selskapets samlede forpliktelser."

Kommunenes eierandeler slik det fremgår av selskapsavtalen er pr. dato selskapsavtalen ble vedtatt/ sist revidert.

Eierandelene pr. 31.12.17 fremgår av note 13 og er oppdatert i henhold til de endringer som har vært i innskutt anleggskapital og avviker følgelig fra tabellen i selskapsavtalen.

Tabellen i selskapsavtalen vil bli justert ved neste revidering av avtalen.

Noter

Noter til regnskapet følger som vedlegg.

Årsberetning

I henhold til endringer i IKS-loven skal representantskapet fastsette både regnskap og årsberetning etter forslag fra styret. Årsberetning følger vedlagt.

Fra og med 2016 legges det ved et klima- og energiregnskap sammen med årsberetningen. I forhold til referanseåret (2013) har energibruken og CO₂- utslippene gått betydelig opp. Dette skyldes renseprosessen som krever vesentlig mer strøm og som generere mer slam. Produksjon av kalk som brukes i slambehandlingen er imidlertid den desidert største

bidragsyteren. Det er ventelig at vi vil ligge under referanseåret når vi starter å levere slam til Greve biogass.

I årsberetningen legges også ved noen tekniske nøkkeltall vedr. driften av anlegget. Disse viser vannmengder, rensresultater mv.

ALTERNATIVE LØSNINGER

Etter at selvkostfondet er avviklet i selskapet, har vi ikke lenger mulighet til å bygge opp en buffer for å saldere underskudd. Dette innebærer at underskuddet må dekkes inn ved overføringer fra kommunene. Kommunene kan dekke dette via avløpsgebyrene.

Reduksjon av driftsutgifter

Vi ser at det er et potensiale for å redusere driftsutgiftene. Dette vil bli prioritert i 2018 med en tett rapportering til styret. Det er først og fremst reduksjon i kjemikaliebruken med tilhørende reduksjon i slammengden hvor det vil slå ut økonomisk.

Økonomiske oversikter – Vedlegg 1

11 TØNSBERG RENSEANLEGG IKS - 2017

01.02.2018

Økonomisk oversikt - Drift

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre salgs- og leieinntekter	6.021.823,65	5.085.000,00	1.585.000,00	4.570.260,51
Overføringer med krav til motytelse	48.575.620,55	48.530.000,00	48.530.000,00	41.369.549,09
Rammetilskudd	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Skatt på inntekt og formue	0,00	0,00	0,00	0,00
Eiendomsskatt	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	54.597.444,20	53.615.000,00	50.115.000,00	45.939.809,60
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	6.159.448,56	5.450.000,00	5.450.000,00	5.681.891,36
Sosiale utgifter	1.637.378,21	1.925.000,00	1.925.000,00	1.458.660,81
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	47.317.004,43	39.200.000,00	35.600.000,00	35.380.787,14
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	164.160,00
Overføringer	22.429,48	300.000,00	300.000,00	0,00
Avskrivninger	10.053.830,00	4.430.000,00	4.430.000,00	4.243.187,00
Fordelte utgifter	-499.505,50	-600.000,00	-500.000,00	-393.250,00
Sum driftsutgifter	64.690.585,18	50.705.000,00	47.205.000,00	46.535.436,31
Brutto driftsresultat	-10.093.140,98	2.910.000,00	2.910.000,00	-595.626,71
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	45.650,37	100.000,00	100.000,00	312.119,85
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansinntekter	45.650,37	100.000,00	100.000,00	312.119,85
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	2.077.675,29	3.340.000,00	3.340.000,00	369.252,17
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	9.445.510,00	9.100.000,00	9.100.000,00	3.084.390,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansutgifter	11.523.185,29	12.440.000,00	12.440.000,00	3.453.642,17
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-11.477.534,92	-12.340.000,00	-12.340.000,00	-3.141.522,32
Motpost avskrivninger	10.053.830,00	4.430.000,00	4.430.000,00	4.243.187,00
Netto driftsresultat	-11.516.845,90	-5.000.000,00	-5.000.000,00	506.037,97
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	3.090.158,43	3.090.000,00	5.000.000,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne fond	5.723.779,76	5.000.000,00	0,00	2.891.499,00
Sum bruk av avsetninger	8.813.938,19	8.090.000,00	5.000.000,00	2.891.499,00
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	189.456,54
Avsatt til disposisjonsfond	3.090.158,43	3.090.000,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne fond	49.091,00	0,00	0,00	117.922,00
Sum avsetninger	3.139.249,43	3.090.000,00	0,00	307.378,54
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	-5.842.157,14	0,00	0,00	3.090.158,43

Økonomiske oversikter – Vedlegg 1

11 TØNSBERG RENSEANLEGG IKS - 2017

01.02.2018

Økonomisk oversikt - investering

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	210.000,00	0,00	0,00	0,00
Andre salgsinntekter	45.000,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	984.844,05	1.000.000,00	1.000.000,00	111.650,13
Kompensasjon for merverdiavgift	0,00	0,00	0,00	0,00
Statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	1.239.844,05	1.000.000,00	1.000.000,00	111.650,13
Utgifter				
Lønnsutgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sosiale utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	3.130.064,91	5.500.000,00	1.000.000,00	46.740.844,97
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	1.768.890,00
Fordeelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	3.130.064,91	5.500.000,00	1.000.000,00	48.509.734,97
Finansransaksjoner				
Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av aksjer og andeler	43.019,00	0,00	0,00	43.768,00
Dekning av tidligere års udekket	7.000.564,71	7.000.000,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	7.043.583,71	7.000.000,00	0,00	43.768,00
Finansieringsbehov	8.933.804,57	11.500.000,00	0,00	48.441.852,84
Dekket slik:				
Bruk av lån	8.933.804,57	11.500.000,00	0,00	36.149.235,39
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	1.182.822,82
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	4.109.229,92
Sum finansiering	8.933.804,57	11.500.000,00	0,00	41.441.288,13
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	-7.000.564,71

Økonomiske oversikter – Vedlegg 1

11 TØNSBERG RENSEANLEGG IKS - 2017

01.02.2018

Oversikt - balanse

	Regnskap 2017	Regnskap 2016
EIENDELER		
Anleggsmidler	195.820.538,01	202.479.336,10
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	161.843.498,86	167.556.104,75
Utstyr, maskiner og transportmidler	16.868.578,15	18.543.186,35
Utlån	0,00	0,00
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	1.522.218,00	1.479.199,00
Pensjonsmidler	15.586.243,00	14.900.846,00
Omløpsmidler	8.069.285,87	22.344.406,67
Herav:		
Kortsiktige fordringer	3.333.888,93	6.831.736,00
Konserninterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Premieavvik	23.529,00	-83.199,00
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	4.711.867,94	15.595.869,67
SUM EIENDELER	203.889.823,88	224.823.742,77
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	39.186.369,84	49.986.170,69
Herav:		
Disposisjonsfond	3.594.903,54	504.745,11
Bundne driftsfond	0,00	5.674.688,76
Ubundne investeringsfond	0,00	0,00
Bundne investeringsfond	0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	0,00	3.090.158,43
Regnskapsmessig merforbruk	-5.842.157,14	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	-7.000.564,71
Kapitalkonto	41.433.623,44	47.717.143,10
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0,00	0,00
Langsiktig gjeld	156.290.966,00	154.100.049,00
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	19.249.996,00	19.113.569,00
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	137.040.970,00	134.986.480,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	8.412.488,04	20.737.523,08
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	8.412.488,04	20.737.523,08
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	0,00	0,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	203.889.823,88	224.823.742,77
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	2.566.195,43	0,00
Herav:		
Ubrukte lånemidler	2.566.195,43	0,00
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto for memoriakontiene	-2.566.195,43	0,00

Notene har til hensikt å spesifisere forhold i det fremlagte resultatregnskap, investeringsregnskap og balanse. I tillegg er hensikten å beskrive forhold som ikke er direkte regnskapsrelaterte, men som kan være utfyllende og ha betydning for brukeren av regnskapet.

Tønsberg Renseanlegg lks regnskapsføres etter kommunale regnskapsprinsipper.

Regnskapet er så langt som mulig ført etter anordningsprinsippet. Det betyr at alle kjente inntekter og utgifter for regnskapsåret er tatt med i regnskapet enten de er betalt eller ikke.

NOTE nr. 1: Endring i arbeidskapital

Del 1 Endring i arbeidskapital bevilgningsregnskapet

Anskaffelse av midler		Regnskap 2017	Regnskap 2016
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(600:670; 700:780;800:895)	-54 597 444,20	-45 939 809,60
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(600:670; 700:775;800:895)	-1 239 844,05	-111 650,13
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(900:929)	-8 979 454,94	-36 461 355,24
Sum anskaffelse av midler	S	-64 816 743,19	-82 512 814,97
Anvendelse av midler			
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(010:285;300:480) -690	54 636 755,18	42 292 249,31
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(010:285;300:480) -690	3 130 064,91	46 740 844,97
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(500:529)	11 566 204,29	5 266 300,17
Sum anvendelse av midler		69 333 024,38	94 299 394,45
Anskaffelse - anvendelse av midler	U=W	4 516 281,19	11 786 579,48
Endring i ubrukte lånemidler	Bal: 2.91(Rt) - 2.91(Rt-1)	-2 566 195,43	31 149 235,39
Endring i arbeidskapital	V	-1 950 085,76	-42 935 814,87

Del 2 Endring i arbeidskapital balansen

Tekst	Konto	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Omløpsmidler	2.1		
Endring kortsiktige fordringer	2.13 - 2.17	-3 497 847,07	2 763 743,50
Endring aksjer og andeler	2.18	0,00	0,00
Premieavvik	2.19	106 728,00	91 497,00
Endring sertifikater	2.12	0,00	0,00
Endring obligasjoner	2.11	0,00	0,00
Endring betalingsmidler	2.10	-10 884 001,73	-31 347 761,95
Endring omløpsmidler		-14 275 120,80	-28 492 521,45
Kortsiktig gjeld			
Kortsiktig gjeld	2.3		
Endring kassekredittlån	2.31	0,00	0,00
Endring annen kortsiktig gjeld	2.32 - 2.38	-12 325 035,04	14 443 293,42
Premieavvik	2.39	0,00	0,00
Endring arbeidskapital		-1 950 085,76	-42 935 814,87

NOTE nr. 2: Fordringer og gjeld til kommunale foretak og interkommunalt samarbeid

Tekst	31.12.2017	31.12.2016
Samlede fordringer	3 333 889	6 831 736
Herav fordring på:Re kommune	14 455	
Herav fordring på:Nøtterøy kommune		51 019
Herav fordring på:Tønsberg kommune	19 586	4 269
Herav fordring på:Andebu kommune		70 122
Herav fordring på:Stokke kommune	6 507	
Herav fordring på:Hof	224 356	81 945
Samlede gjeld	145 453 458	155 724 003
Herav kortsiktig gjeld til:Tønsberg kommune		41 040

NOTE nr. 3:**Pensjonskostnader 2017**

Tabellene nedenfor viser de regnskapsførte pensjonskostnadene for 2017.

Tønsberg Renseanlegg har kollektive pensjonsordninger for sine ansatte i KLP.

Tjenestepensjonsordningene gir ved full opptjening en alderspensjon som sammen med folketrygdens ytelser utgjør en samlet bruttopensjon på 66% av pensjonsgrunnlaget. Framtidige pensjonsytelser blir beregnet ut i fra antall opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder. Ordningene sikrer en brutto uførepensjon på samme nivå som alderspensjonen og omfatter i tillegg ektefellepensjon og barnepensjon. De ansatte har også rett til AFP etter bestemte regler.

Kommunal- og regionaldepartementet har 9. desember 2002 gitt nye regler for behandling av pensjon i kommunale regnskaper. Reglene er nedfelt i ny § 13 i forskrift av 15. desember 2000 om årsregnskap og årsberetning.

Hensikten med de nye reglene er at regnskapene skal vise et jevnere forløp av pensjonsutgiftene enn det som følger premiebetalingen, som er sterkt påvirket av nivået på lønns- og G-veksten de enkelte år.

Etter de nye reglene skal interkommunale selskaper fra og med 2004 føre brutto pensjonsmidler og – forpliktelser i balansen. Pensjonspremien skal fortsatt utgiftsføres, men i tillegg skal det – etter nærmere angitte regler – beregnes en netto pensjonskostnad, og avviket mellom denne og den betalte pensjonspremien (premieavviket) skal også inntekts- eller utgiftsføres. Premieavviket inntektsføres/utgiftsføres og balanseføres mot egen balansekonto.

Styret i Tønsberg Renseanlegg vedtok på møte den 3. april 2006 at premieavviket skal regnskapsføres i sin helhet året etter. For regnskapsåret 2017 utgjør det kr 83.199,- inkl. arbeidsgiveravgift.

Forskriften gir nærmere regler om de forutsetninger som skal benyttes ved beregning av årets netto pensjonsforpliktelse og netto pensjonskostnad. Følgende forutsetninger ligger til grunn i beregningene.

Forventet avkastning	4,50%
Diskonteringsrente	4,00%
Forventet lønnsvekst	2,97%
Forventet G-regulering	2,97%
Forventet pensjonsregulering	2,20%

I tabellen under er størrelsen i aktuarberegningene vist. Tønsberg Renseanlegg får i 2017 en pensjonspremie som er høyere enn pensjonskostnaden

SPESIFIKASJON FOR REGNSKAPSFØRING OG PENSJONSNOTE				
TØNSBERG RENSEANLEGG				
		KLP	KLP	
ÅRETS PENSJONSKOSTNAD		2016	2017	
Årets pensjonsopptjening		690 995	717 148	
Rentekostnad		730 585	739 282	
Brutto pensjonskostnad		1 421 580	1 456 430	
Forventet avkastning på pensjonsmidler		-657 793	-672 108	
Netto pensjonskostnad		763 787	784 322	
Amortisering premieavvik (sum)		-153 108	-72 918	
Administrasjonskostnader		49 266	49 481	
Samlet kostnad		659 945	760 885	
PREMIEAVVIK		2 016	2 017	
Forfalt premie inkl adm. kostnader		740 135	854 424	
Administrasjonskostnader		-49 266	-49 481	
Netto pensjonskostnad		-763 787	-784 322	
Premieavvik		-72 918	20 621	
Arbeidsgiveravgift av premieavviket		-10 281	2 908	
NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE / MIDLER		2 016	2 017	
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse		18 592 978	18 797 245	
Pensjonsmidler		-14 900 846	-15 586 243	
Netto forpliktelse eks. arb.giv.avgift		3 692 132	3 211 002	
SPESIFIKASJON AV BRUTTO FORPLIKTELSER		31.12.2016	31.12.2017	
IB pensjonsforpliktelser		20 891 852	18 592 978	
Årets pensjonsopptjening		690 995	717 148	
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse		730 585	739 282	
Utbetalinger pensjoner for året (estimert)		-804 455	-848 160	
Amortisering estimat avvik forpliktelser		-2 915 999	-404 003	
UB Brutto pensjonsforpliktelse		18 592 978	18 797 245	
UB Brutto pensjonsforpliktelse ved full amortisering		18 592 978	18 797 245	
SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSMIDLER		31.12.2016	31.12.2017	
IB pensjonsmidler		16 524 646	14 900 846	
Innbetaling til pensjonsmidler		740 135	854 424	
Administrasjonskostnader		-49 266	-49 481	
Utbetalinger pensjoner for året (estimert)		-804 455	-848 160	
Forventet avkastning på pensjonsmidler		657 793	672 108	
Amortisering estimat avvik midler		-2 168 007	56 506	
UB Brutto pensjonsmidler		14 900 846	15 586 243	
Uamortisert estimatavvik forpliktelser				
UB Brutto pensjonsmidler ved full amortisering		14 900 846	15 586 243	
Netto balanseført forpliktelse		-3 692 132	-3 211 002	
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse		-520 591	-452 751	

AMORTISERING AV PREMIEAVVIK		2 016	2 017
Premieavvik oppstått FORRIGE ÅR		-153 108	-72 918
Amortisering 1/15 av forrige års premieavvik			
Premieavvik oppstått 2015		-153 108	
Premieavvik oppstått 2016			-72 918
Amortisering av tidligere års premieavvik			
Amortiseringsbeløp premieavvik		-153 108	-72 918
Arbeidsavgift av amortiseringsbeløp		-21 588	-10 281
SPESIFIKASJON AV ESTIMATAVVIK			
		2 016	2 017
Forpliktelser			
Faktisk forpliktelse 1.1		17 975 853	18 188 975
Estimert forpliktelse 1.1		-20 891 852	-18 592 978
Estimatavvik forpliktelser IB 1.1		-2 915 999	-404 003
Akkumulert avvik gjenstående fra tidligere år			
Amortisering av avvik i år vedr forpliktelser			
AVSTEMMING			
		2 016	2 017
Balanseført netto forpliktelse IB 1.1		4 367 206	3 692 132
Netto pensjonskostnad		763 787	784 322
Administrasjonskostnad		49 266	49 481
Innbetalt premie inkl adm kostnader		-740 135	-854 424
Brutto estimatavvik			
Amorisert premieavvik i år		-153 108	-72 918
Netto balanseført estimatavvik		-594 884	-387 591
Balanseført netto forpliktelse UB 31.12		3 692 132	3 211 002
MEDLEMSSTATUS			
		2016	2017
Antall aktive		10	10
Antall fratradte med rettigheter		5	5
Antall pensjoner		11	11
Pensjonsgrunnlag,gn.snittelig		448 688	469 314
Gjennomsnittsalder aktive		50,96	51,96
Gjennomsnittlig tjenestetid, aktive		8,36	9,36

NOTE nr. 4: Avsetninger og bruk av avsetninger**Disposisjonsfond avsetninger og bruk av avsetninger**

Disposisjonsfond	KOSTRA- art/balanse	Regnskap 2017	Regnskap 2016
IB 01.01	2.56	504 745,11	504 745,11
Avsetninger driftsregnskapet	540	3 090 158,43	0,00
Bruk av avsetninger driftsregnskapet	940	0,00	0,00
Bruk av avsetninger investeringsregnskapet	940	0,00	0,00
UB 31.12	2.56	3 594 903 ,54	504 745,11

Bundet driftsfond avsetninger og bruk av avsetninger

Bundet driftsfond	Kostra art/balanse	Regnskap 2017	Regnskap 2016
IB 0101	2.51	5 674 688,76	8 448 265,76
Avsetninger	550	49 091,00	117 922,00
Bruk av avsetninger driftsregnskapet	950	5 723 779,76	2 891 499,00
Bruk av avsetninger investeringsregnskapet	950	0,00	0,00
UB 31.12	2.51	0,00	5 674 688,76

Bundet investeringsfond avsetninger og bruk av avsetninger

Bundet investerings fond	Kostra art/balanse	Regnskap 2017	Regnskap 2016
IB 0101	2.55	0,00	4 109 229,92
Avsetninger	550	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	958	0,00	4 109 229,92
UB 31.12	2.55	0,00	0,00

NOTE nr. 5 Kapitalkonto

KAPITALKONTO			
01.01.2017 Balanse (underskudd i kapital)	0,00	01.01.2017 Balanse (kapital)	47 717 143,10
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	0,00	Aktivering av fast eiendom og anlegg	2 470 064,91
Nedskrivninger fast eiendom	144 096,00	Oppskrivning av fast eiendom	0,00
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	8 038 575,00		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	243 070,00	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	660 000,00
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	76 283,00	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	2 015 255,00	Kjøp av aksjer og andeler	43 019,00
Salg av aksjer og andeler	0,00	Oppskrivning av aksjer og andeler	0,00
Nedskrivning av aksjer og andeler	0,00	Utlån formidlings/startlån	0,00
Avskrevet andre utlån	0,00	Avdrag på eksterne lån	9 445 510,00
Bruk av midler fra eksterne lån	8 933 804,57	Urealisert kursgevinst utenlandslån	0,00
Urealisert kurstap utenlandslån	0,00	UB Pensjonsmidler (netto)	0,00
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	- 548 970,00	Estimatavvik pensjonmidler	0,00
Aga pensjonsforpliktelse	0,00	Reversing nedskrivning av fast eiendom	0,00
Estimatavvik pensjonforpliktelse	0,00	Reversing nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00
31.12.2017 Balanse Kapitalkonto	41 433 623,44	31.12.2017 Balanse (underskudd i kapital)	0
Avstemming	41 433 623,44		
Differanse	0,00		

NOTE nr.6 : Interkommunalt samarbeid ,Samarbeid IKS

Tekst	Tønsberg Renseanlegg	
	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Tønsberg kommune(kontorkommunen)	1 237 478	32 123 256
Overføring fra Nøtterøy kommune (deltaker)		11 901 073
Overføring fra Re kommune (deltaker)		2 521 267
Overføring fra Stokke kommune (deltaker)		1 045 314
Overføring fra Tjøme kommune (deltaker)		939 090
Resultat av overføringer		48 530 000
Kommunene faktureres a konto 4 ganger i året med ¼ av budsjett hver gang.		

NOTE nr. 7: Gjeldsforpliktelser – type gjeld og fordeling mellom långivere

Tekst	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Gjenværende løpetid
Kommunens samlede lånegjeld	137 040 970	134 986 480	
Fordelt på følgende kreditorer:			
Kommunalbanken fast rente X% rente			
Kommunalbanken flytende rente X% rente			
2453104 lån nr. 20070142 1,50%	5 144 510	9 050 510	02.10.2023
2453105 lån nr. 20040262 1,50%	7 757 580	5 935 970	02.05.2024
2453106 lån nr. 20110878 1,40%	4 000 000	5 000 000	23.12.2021
2453550 lån nr 20140341 1,40%	103 888 880	110 000 000	2034
2453551 lån nr. 20160649 1,40%	4 750 000	5 000 000	22.12.2036
2453552 lån nr. 20170626 1,40%	11 500 000		15.12.2037
Det er i regnskapsåret utgiftsført avdrag på lånegjeld med til sammen kr9 445 510			
Minste lovlige avdrag etter kl § 50 nr 7 utgjør kr 7 292 511			

Note 8 - Anleggsregister

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.17	1 303 486	20 949 303	3 697 066	47 135 511	133 930 892	22 038 442	229 054 700
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr. 01.01.17	-748 846	-2 960 757	-3 697 066	-14 053 916	-14 308 176	-7 186 648	-42 955 409
Sum akkumulert	554 640	17 988 546	0	33 081 595	119 622 716	14 851 794	186 099 291
Bokført verdi 01.01.17	554 640	17 988 546	0	33 081 595	119 622 716	14 851 794	186 099 291
Tilgang i året	660 000	0	0	0	2 470 065	0	3 130 065
Avgang i året	-197 980	-45 090	0	0	0	0	-243 070
Delsalg i året	0	0	0	0	0	0	0
Årets ordinære avskrivninger	-29 775	-1 985 480	0	-1 123 792	-6 554 225	-360 558	-10 053 830
Årets nedskrivninger	-76 283	0	0	-144 096	0	0	-220 379
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.17	910 602	15 957 976	0	31 813 707	115 538 556	14 491 236	178 712 077

A1 = BILER

A2 = MASKINER

A3 = INVENTAR,EDB-UTSTYR

A4 = BYGG

A5 = TEKNISKE ANLEGG

A6 = LEDNINGSNETT

NOTE nr. 9: Investeringer

Tekst	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Avvik
Investeringer	3 173 084	48 553 503	5 500 000	2 326 916
Inndekning av tidligere års udekket	7 000 565		7 000 000	-565
Fiansiert ved;				
Lån	-8 933 805	-36 149 235	-11 500 000	-2 566 195
Ref eierkommuner *)	-984 844	-111 650	-1 000 000	-15 156
Bruk av tidl.års udisponert		-1 182 823	-1 182 823	0
Bruk av ubundne inv.fond		-4 109 230	-4 109 230	0
bruk av bundne inv.fond				
Egenkapital årets salgsinntekter anleggsmidler	-255 000			255 000
Avvik investering/ finansiering	0	7 000 565	0	0

NOTE nr. 10: Regnskapsmessig resultat**Regnskapsmessig merforbruk**

Kapittel	Balansen	31.12.2017	01.01.2017	Endring
2.5900	Regnskapsmessig merforbruk drift	-5 842 157	0	-5 842 157
2.5970	Regnskapsmessig udekket investering	0	-7 000 565	7 000 565
SUM	Regnskapsmessig merforbruk	-5 842 157	-7 000 565	1 158 408

Driftsregnskapet 2017		Investeringsregnskapet 2017		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
980	-5 842 157	980	0	
530	0	530	7 000 565	
Differanse	-5 842 157		7 000 565	1 158 408

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0

Regnskapsmessig mindreforbruk

Kapittel	Balansen	31.12.2017	01.01.2017	Endring
2.5950	Regnskapsmessig mindreforbruk drift	0	3 090 158	-3 090 158
2.5960	Udisponert i investeringsregnskapet	0	0	0
SUM	Regnskapsmessig mindreforbruk	0	3 090 158	-3 090 158

Driftsregnskapet 2017		Investeringsregnskapet 2017		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
930	-3 090 158	930	0	
580	0	580	0	
Differanse	-3 090 158		0	-3 090 158

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0

NOTE nr. 11**Styrets godtgjørelse.****Vedtatt av representantskapet 24.4.17 SAK 04/17 og 23.5.11 - SAK 10/2011**

Leder	kr 47 000 pr år
Medlemmer	kr 23 500 pr år
Varamedlem	kr 1 200 pr møte
Dokumentert tapt arbeidsfortjeneste inntil	kr 2 900 pr dag
Kjøregodtgjørelse betales etter kommunale satser og kjørte kilometer.	

Totalt utbetalt til styret i 2017: kr 169.240

Lønn til daglig leder	Årslønn pr 31.12.2017	kr 859.400
Fastsatt av styret sak 18/2017		

Utbetalt til leder i 2017:	
Lønn og feriepenger	kr 849.115

Honorar revisor 2017	kr 71 250
----------------------	-----------

Antall ansatte pr 31.12.2017	11 inkl. lærling
------------------------------	------------------

Note 12 - selvkost 2017

30.01.2018

Tønsberg renseanlegg IKS

Selvkostkalkyle		2017
A	Direkte driftskostnader	52 447 584
B	Henførbare indirekte kostnader	2 688 677
C	Kalkulatorisk rentekostnad	1 283 536
D	kalkulatoriske avskrivninger	10 053 830
E	Andre inntekter og kostnader	10 568 069

Spesifikasjon av post E (Andre inntekter og kostnader)

Overføringer med krav til motytelse	10 556 049
Gevinst / tap ved salg av anleggsmiddel	12 020
Andre inntekter og kostnader	10 568 069

Benyttet kalkylerente- 5 årig SWAP + 0,5 %-poeng:	1,980
--	--------------

F	Selvkostgrunnlag (A+B+C+D-E)	55 905 557
G	Gebyrintekter / refusjoner fra kommunene	49 514 844
H	Årets selvkostresultat (G-F)	-6 390 713

I	Avsetning til selvkostfond	0
	Dekning av fremført underskudd	0
J	Bruk av selvkostfond	5 723 780
	Fremføring av underskudd	666 933

K	Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	0
---	---	----------

Positiv kontrollsum - verdien skal tilbakebetales eierne

Negativ kontrollsum - verdien dekkes av ubunde midler eller kreves fra eierne

Årets endringer i selvkostfond:

L	Saldo selvkostfond pr. 1.1	5 674 689
M	+ Alternativkostnad ved bundet kapital selvkostfond	49 091
N	Saldo selvkostfond pr 31.12. (L+M+I-J)	-666 933

Nøkkeltall

O	Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	89
P	Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	99

Utvikling siste 5 år

Selvkostresultat	2017	2016	2015	2014	2013
+ rente (M-J)	-6 341 622	-2 773 577	-293 095	2 958 965	203 731
Selvkostfond	-666 933	5 674 689	8 448 266	8 741 361	5 782 396

NOTE 13 – Grunnlag for fordeling av egenkapital mellom eierkommunene Finansiering av anleggsutgifter

GRUNNLAGET FOR LØPENDE REVIDERING AV VEDTEKTENES EIERANDELER

	ANLEGGSKOSTNADER REGSKAPSBELOP OG FORDELING ANLEGG FOR ANLEGG					
	Nøtterøy	Re	Stokke	Tjøme	Tønsberg	Sum
	kr	kr	kr	kr	kr	kr
Tidligere anleggskostnader	66 751 667	15 777 114	712 229	2 077 380	192 311 507	277 629 897
Årets investeringer	722 363	103 244	-817 371	-1 336 447	3 953 146	2 624 935
SUM INVESTERINGSBELOP	67 474 030	15 880 358	-105 142	740 933	196 264 653	280 254 832
FORDELT INVESTERING I %	24,08	5,67	-0,04	0,26	70,03	100,0
NY AVRUNDET FORDELING I %	24,1	5,7	0,0	0,2	70,0	100,0
Fordeelingen slik den fremgår av selskapsavtalen §5	26,7	4,1	0,8	2,3	66,1	100,0

Kommunenes eierandel i Tønsberg renseanlegg justeres løpende i tråd med selskapsavtalen §5:

"... Eierandelen er i forhold til den til enhver tid innskutte anleggskapital regnet som sum kronebeløp det året investeringen ble foretatt.

Den enkelte deltaker hefter med hele sin formue for sin aktuelle eierandel av selskapets samlede forpliktelser."

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS REGNSKAP DRIFTSUTGIFTER EKSKL. LÅN 2017

FORDELING PÅ KOMMUNENE OVERFØRING TIL EGENKAPITAL

Ans- var	Tjen- este		ANDEL %	FORDELING I %					FORDELTE DRIFTSUTGIFTER					TOTALE UTGIFTER
				Nø	Re	St	Tj	Tø	Nøtterøy	Re	Stokke	Tjøme	Tønsberg	
100	1010	Politiske utvalg	10	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	3 855,35	3 855,35	3 855,35	3 855,35	3 855,35	19 276,75
100	1010	Politiske utvalg	90	25,4	4,3	2,8	2,3	65,2	44 066,65	7 460,10	4 857,74	3 990,29	113 115,97	173 490,76
100	1100	Revisjon	10	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	1 140,00	1 140,00	1 140,00	1 140,00	1 140,00	5 700,00
100	1100	Revisjon	90	25,4	4,3	2,8	2,3	65,2	13 030,20	2 205,90	1 436,40	1 179,90	33 447,60	51 300,00
100	1200	Administrasjon	10	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	50 814,23	50 814,23	50 814,23	50 814,23	50 814,23	254 071,17
100	1200	Administrasjon	90	25,4	4,3	2,8	2,3	65,2	580 806,70	98 325,54	64 025,94	52 592,73	1 490 889,63	2 286 640,54
100	1700	Premieavvik	10	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	-470,58	-470,58	-470,58	-470,58	-470,58	-2 352,90
100	1700	Premieavvik	90	25,4	4,3	2,8	2,3	65,2	-5 378,73	-910,57	-592,93	-487,05	-13 806,82	-21 176,10
100	1710	Resultatføring tidl. års	10	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	-1 663,98	-1 663,98	-1 663,98	-1 663,98	-1 663,98	-8 319,90
100	1710	pensjonspremie	90	25,4	4,3	2,8	2,3	65,2	-19 019,29	-3 219,80	-2 096,61	-1 722,22	-48 821,17	-74 879,10
110	5150	Pumpeverksted	100	24,8	4,4	3,3	2,7	64,8	28 481,41	5 053,15	3 789,87	3 100,80	74 419,18	114 844,41
120	5100	Ledningsnett	100	28,8	4,1	0,0	0,0	67,1	181 597,23	25 852,38	0,00	0,00	423 096,32	630 545,93
130	5100	Pumpestasjoner	100	28,8	4,1	0,0	0,0	67,1	1 995 613,77	284 097,79	0,00	0,00	4 649 502,92	6 929 214,49
140	5150	Renseanlegg	100	24,8	4,4	3,3	2,7	64,8	9 408 857,47	1 669 313,42	1 251 985,07	1 024 351,42	24 584 434,05	37 938 941,43
150	5180	Septikmottak	100	24,8	4,4	3,3	2,7	64,8	66 221,15	11 748,91	8 811,69	7 209,56	173 029,46	267 020,77
SUM REGNSKAPSFØRTE UTGIFTER OG FORDELING PÅ KOMMUNENE									12 347 951,59	2 153 601,86	1 385 892,17	1 143 890,45	31 532 982,17	48 564 318,25
SUM BUDSJETT INKL FOND FORDELT PÅ KOMMUNE									36 090 000,00	9 292 513,00	1 610 277,00	950 784,00	785 910,00	36 090 000,00
FOND									-1 285 000,00	-215 000,00	-130 000,00	-100 000,00	-3 270 000,00	-5 000 000,00
Kommunenes andel av årets underskudd på drift (overføres egenkapitalen)									-1 770 438,59	-328 324,86	-305 108,17	-257 980,45	-4 812 466,17	-7 474 318,25

TØNSBERGFJORDENS AVLØPSUTVALG IKS REGNSKAP LÅNEUTGIFTER 2017

FORDELING PÅ KOMMUNENE OG OVERFØRING TIL EGENKAPITAL

KODER: R=Renter, A=Avdrag

Kon- to	Ans- var	Tjen- este	Obj- ekt	Lån nr.	Låneformål	KO DE	FORDELING I %					FORDELTE LÅNE UTGIFTER					TOTALE UTGIFTER	BUDSJETT	Restgjeld
							Nø	Re	St	Tj	Tø	Nøtterøy	Re	Sandefjord	Tjøme	Tønsberg			
1500	130	5100	903	2007.0142	Ny PA009, Kilen	R	28,8	4,1	0,0	0,0	67,1	39 965,18	5 689,49	0,00	0,00	93 113,33	138 768	220 000	7 757 580
1510	130	5100	903			A	28,8	4,1	0,0	0,0	67,1	372 363,84	53 010,13	0,00	0,00	867 556,03	1 292 930	1 300 000	
1500	140	5150	904	2004.0262	Rehabilitering renseanlegget	R	26,4	4,1	0,0	0,0	69,5	24 455,64	3 798,04	0,00	0,00	64 381,33	92 635	140 000	5 144 510
1510	140	5150	904			A	26,4	4,1	0,0	0,0	69,5	208 945,44	32 449,86	0,00	0,00	550 064,70	791 460	800 000	
1500	140	5150	906	2011.0878	Senrifuger	R	19,5	8,0	0,0	0,0	72,5	14 327,82	5 878,08	0,00	0,00	53 270,10	73 476	120 000	4 000 000
1510	140	5150	906			A	19,5	8,0	0,0	0,0	72,5	195 000,00	80 000,00	0,00	0,00	725 000,00	1 000 000	1 000 000	
1500	140	5150	904	2014.0341	Biologisk rensesettinn	R	19,5	8,0	0,0	0,0	72,5	319 923,05	131 250,48	0,00	0,00	1 189 457,48	1 640 631	2 670 000	103 888 880
1510	140	5150	904			A	19,5	8,0	0,0	0,0	72,5	1 191 668,40	488 889,60	0,00	0,00	4 430 562,00	6 111 120	5 500 000	
1500	150	5150	905	2016.0649	Septikmottak	R	16,1	9,7	13,7	22,2	38,3	12 282,69	7 400,13	10 451,73	16 936,38	29 219,07	76 290	190 000	4 750 000
1510	150	5150	905			A	16,1	9,7	13,7	22,2	38,3	40 250,00	24 250,00	34 250,00	55 500,00	95 750,00	250 000	500 000	
1500	140	5150	906	2017.0626	Utbygging RA	R	26,4	4,1	0,0	0,0	69,5	1 863,31	289,38	0,00	0,00	4 905,31	7 058	0	11 500 000
1510	140	5150	906			A	26,4	4,1	0,0	0,0	69,5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	
SUM REGNSKAPSFØRTE UTGIFTER OG FORDELING PÅ KOMMUNENE									2 421 045,37	832 905,18	44 701,73	72 436,38	8 103 279,34	11 474 368	12 440 000				
SUM BUDSJETT OG FORDELING PÅ KOMMUNENE									2 608 560,00	910 990,00	94 530,00	153 180,00	8 672 740,00	12 440 000	12 440 000				
Kommunenes andel av årets overskudd/underskudd på lån (overføres/belastes egenkapitalen)									187 514,63	78 084,82	49 828,27	80 743,62	569 460,66	Sum overskudd	965 632				

**TØNSBERG RENSEANLEGG IKS
REGNSKAP INVESTERING/ANLEGGSGUTFETER 2017**
**- FORDELING PÅ KOMMUNENE OG
OVERFØRING TIL EGENKAPITAL**

Objekt nr.	Anlegg	FORDELING I %					FORDELTE ANLEGGSGUTFETER					REGNSKAP 2017	BUDSJETT 2017
		Nø	Re	St	Tj	Tø	Nottenøy	Re	Sandefjord	Tjøme	Tønsberg		
622	Nytt rensetrinn	19,5	8,0	0,0	0,0	72,5	-763 295,33	-313 146,80	0,00	0,00	-2 837 892,88	-3 914 335,00	4 500 000,00
627	Septikmottak	16,1	9,7	13,7	22,2	38,3	974 320,64	587 013,06	829 080,30	1 343 473,18	2 317 793,82	6 051 681,00	0,00
631	Slamutlasting	17,7	7,9	7,0	4,2	63,2	58 891,26	26 284,80	23 290,33	13 974,20	210 278,41	332 719,00	500 000,00
632	Transporter m/kran	28,8	4,1	0,0	0,0	67,1	129 600,00	18 450,00	0,00	0,00	301 950,00	450 000,00	500 000,00
(617)	Salg av delevasker	26,4	4,1	0,0	0,0	69,5	-11 880,00	-1 845,00	0,00	0,00	-31 275,00	-45 000,00	0,00
SUM REGNSKAPSFØRTE UTFETER TIL FORDELING PÅ KOMMUNENE							387 636,58	316 756,06	852 370,63	1 357 447,38	-39 145,64	2 875 065,00	5 500 000,00
SUM BUDSJETT 2017 MED FORDELING PÅ KOMMUNENE							1 110 000,00	420 000,00	35 000,00	21 000,00	3 914 000,00		
Kommunenes andel av årets "overskudd" på anlegg (overføres egenkapitalen)							722 363,42	103 243,94	-817 370,63	-1 336 447,38	3 953 145,64	Sum overskudd	2 624 935,00

Kommentarer

- 622 Prosjektet er finansiert med låneopptak
 627 Prosjektet går over flere år og sluttføres i 2016
 631 Prosjektet går over flere år og sluttføres i 2016
 632 Prosjektet er finansiert ved anleggsbidrag fra kommunene og er sluttført

**TØNSBERG RENSEANLEGG IKS
Finansiering av anleggsutgifter / prosjekt 2017**

Objekt	Navn	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	SUM	Merknad
622	Nytt rensetrinn	5 000 000	5 000 000	15 000 000	40 000 000	55 000 000	5 000 000	11 500 000	136 500 000	Låneopptak
624 ¹⁾	Sentrifuger								-	Låneopptak
625 ¹⁾	Maskiner kalkbehandling		2)	500 000					500 000	Låneopptak og Tilskudd
627 ¹⁾	Septikmottak								6 051 681	Låneopptak
630 ¹⁾	Innløpsrister								-	Låneopptak
631	Slamutlasting							500 000	500 000	Tilskudd fra kommunene
632	Transporter m/kran							500 000	500 000	Tilskudd fra kommunene

- 1) Anlegget er splittet fra objekt 622 og har finansiering herfra
 2) Anlegget har finansiering fra tilskudd i 2013, og for øvrig fra rammen til prosjekt 622

Regnskap pr. prosjekt	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	SUM
622 Nytt rensetrinn	569 763,60	400 708,30	4 683 920,68	17 574 768,04	46 461 611,76	33 262 053,00	-3 914 335,00	99 038 490,38
622 Byggelånsrenter					1 073 707,00	850 164,00	900 041,00	2 823 912,00
624 ¹⁾ Sentrifuger		3 990 225,90	5 941 958,14	1 946 268,87				11 878 452,91
625 ¹⁾ Maskiner kalkbehandling		156 313,70	3 452 457,79	491 571,50				4 100 342,99
627 ¹⁾ Septikmottak						5 567 208,00	6 051 681,00	11 618 889,00
630 ¹⁾ Innløpsrister				805 557,97	1 815 358,36	144 642,90		2 765 559,23
631 Slamutlasting							332 719,00	332 719,00
632 Transporter m/kran							450 000,00	450 000,00

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS STYRETS ÅRSBERETNING 2017

Selskapets virksomhet

Tønsberg renseanlegg IKS er et interkommunalt selskap som eies av kommunene Tjøme, Nøtterøy, Tønsberg, Re og Sandefjord. Selskapet har kontoradresse i Tønsberg og alle anlegg og tekniske installasjoner ligger også i Tønsberg.

Selskapet har som hovedformål å anlegge og drive hovedavløpsledninger med tilhørende pumpestasjoner og renseanlegg på en effektiv måte. Anleggene skal drives slik at myndighetenes og deltagerkommunenes krav overholdes. I tillegg kan selskapet påta seg andre oppgaver og gå inn med eierandeler i andre foretak når det tjener eiernes interesser.

Tønsberg renseanlegg er medeier i Greve biogass as med en eierandel på 21,82%. Vi har 1 fast styreplass.

Styret og representantskap

Styret har i 2017 hatt 5 møter og behandlet 18 saker. Daglig leder deltar i styrets møter. Representantskapet har i 2017 hatt 2 møter og behandlet 10 saker. Styrets leder og daglig leder deltar også i representantskapets møter. Representantskapet har ikke behandlet større saker utenom regnskap og budsjett. Styret har hatt særskilt oppfølging av utbygging av renseanlegget.

Resultat, utvikling og risiko

Tønsberg renseanlegg har sine inntekter hovedsakelig fra salg av tjenester vedr. avløpsrensing og slambehandling til eierkommunene. Nytt regelverk for selvkost er vedtatt å gjelde fra regnskapsåret 2014. Dette innebærer at tidligere selvkostfond nå er disponert og at nye overskudd / underskudd tilbakebetales/ kreves inn fra eierne straks representantskapet har godkjent regnskapet. Kommunene betaler for tjenestene etter forhåndsdefinerte fordelingsnøkler.

Igangkjøring av nytt renseanlegg har vært en utfordring. På grunn av manglende erfaringstall har det vært vanskelig å budsjettere. Selskapet gikk derfor med 5,8 mill. kr underskudd i 2017. Ved årsskifte har vi gjort vesentlige endringer av driften, bl.a. nytt fellingskjemikalie. Dette vil ventelig gi reduksjon i driftskostnadene.

Samlede investeringer i 2017 var på kr 2,9 mill., hvorav det vesentligste ble brukt til ombygging av renseanlegget.

Inntekten til selskapet er basert på overføringer fra kommunene. Disse overføringene er basert på selvkost, som eierkommunene kan hente inn via avløpsgebyrer. Risikoen knyttet til fremtidige resultater anses derfor som liten. Eventuelle usikkerheter for øvrig er først og fremst knyttet opp mot endring i rammebetingelsene og større endringer i rentenivået. Konsekvensene av slike endringer vil imidlertid først og fremst være knyttet opp mot prisen til kommunene og deres abonnenter og ikke til endring i selskapets resultat og balanse.

Fortsatt drift

Styret mener at forutsetningene for fortsatt drift er til stede og årsregnskapet for 2017 er avlagt under denne forutsetning.

Ytre miljø

Tønsberg renseanlegg er en miljøbedrift som har som hovedoppgave å transportere avløpsvann til renseanlegget for å rense det før det slippes ut i resipienten. I tillegg skal utskilt slam behandles og resirkuleres. Virksomheten er dermed en betydelig bidragsyter for å skape et bedre miljø.

Renseanlegget ble offisielt åpnet den 24.4.2017 etter ombyggingen.

Vi hadde første driftsår med ny prosess og vi klarte å overholde utslippskravene for 2017. Rensekravet var 90% for fosfor. Resultatet ble 90,2%. Dette inkluderer mengde som gikk i overløp i en 8 dagers planlagt stans. Uten denne stoppen ville resultatet ligget på ca. 93 %. Nytt av året er krav til rensing av organisk stoff. Kravene er knyttet til enkeltprøver og ikke et gjennomsnitt for året. Selskapet klarte renskravene også for organisk stoff.

Selskapet har etablert strenge rutiner for å sikre at disponering av avløpsslam i landbruket ikke fører til unødig forurensning. Virksomheten har tidvis problemer med lukt i forhold til nærliggende naboer. Det er gjennomført flere tiltak for å rette på dette og 2017 var et bedre år enn de foregående i så henseende.

Utlasting og spredning av slam ble overtatt av Lindum as, på vegne av Greve biogass. Foreløpig blir slammet tilsatt kalk som tidligere og benyttes i landbruket. Fra medio 2019 vil det antagelig stå klart en ny biogassreaktor for bl.a. slam ved Greve biogass.

Alle klager og større hendelser blir rapportert til styret fortløpende gjennom året.

I forbindelse med årsberetningen er det utarbeidet et klimaregnskap. I forhold til referanseåret (2013) har energibruken og CO₂- utslippene gått betydelig opp. Dette skyldes rensprosessen som krever vesentlig mer strøm og som genererer mer slam. Det er ventelig at vi vil ligge under referanseåret når vi leverer slam til Greve biogass.

Arbeidsmiljø og HMS

Selskapet har et fullt ut dekkende og et godt fungerende kvalitetssystem og internkontroll for HMS. Det er innført elektronisk meldesystem for skader, avvik og andre hendelser. Det har vært en fallulykke med fravær. Sykefraværet i 2017 var 2,3 % i gjennomsnitt over året. Selskapet har bedriftshelsetjeneste med årlig undersøkelse av alle ansatte. Det er igangsatt tiltak for å bedre det psykososiale arbeidsmiljøet.

Likestilling og tilrettelegging

Ved ombyggingen av renseanlegget er det etablert garderobefasiliteter som bedre legger til rette for å ha driftsoperatører av begge kjønn. To av elleve ansatte er kvinner, herav 1 i administrasjonen og 1 driftsoperatør. Selskapet har 1 lærling med innvandrerbakgrunn. Vi har ingen ansatte med nedsatt funksjonsevne. Styrets sammensetning tilfredsstillers lovens krav om likestilling og kjønnsbalanse.

Selskapet har etiske retningslinjer og rekrutteringspolicy som skal sikre like muligheter uavhengig av etnisitet, seksuell legning, religion og livssyn.

Forskning og utvikling

Selskapet driver ikke med systematisk forskning og utvikling, men har samarbeid med universitet og forskingsinstitusjoner om deltagelse i konkrete prosjekt. Det legges vekt på å utvikle gode nettverk for å utveksle erfaringer og få tilført ny kunnskap. Ansatte deltar aktivt i

vår bransjeorganisasjon – Norsk Vann, både på fagtreff og i prosjektgrupper.

Arbeidsgiver har som mål å legge til rette for kompetanseoppbygging for alle ansatte. Opplæring, kurs og seminarer innen de fagområder den enkelte er satt til å utøve benyttes som et ledd i å nå dette. Det legges videre opp til at alle ansatte skal besøke andre renseanlegg i løpet av året. Alle driftsoperatører har gjennomgått driftsoperatørkurs i regi av Norsk Vann og ledelsen har gjennomgått lovpålagt kurs i HMS

Styrets kontrolloppgave

Daglig leder rapporterer til styret på hvert styremøte, minimum 4 ganger i året. Det er utviklet en rapportmal for dette. Rapporten er bygget opp med sikte på å dekke styrets informasjonsbehov for å kunne ha en tilstrekkelig oversikt over driften, selskapets økonomiske stilling og å utføre en tilfredsstillende kontroll. Ved utarbeidelse av rapporten er det tatt hensyn til de krav og forventninger som er kommet til uttrykk gjennom selskapsavtalen, IKS-loven og etablert standard i bransjen.

Styreleder har jevnlig samtaler med daglig leder.
Revisor har deltatt på styrets behandling av regnskapet.

Det er utarbeidet en innkjøpsplan med oversikt over alle større innkjøp og avtaler. Planen angir også innkjøpsrutiner og planer for nye større innkjøp og inngåelse av nye kontrakter og avtaler. Innkjøp over kr 100.000 protokollføres og rapporteres til styret.

Alle større innkjøp skjer etter avtaler som har vært konkurranseutsatt. Tønsberg renseanlegg er med i VOIS (Vestfold Offentlige InnkjøpsSamarbeid) og deltar i flere av avtalene som kjøres herfra.

Rapportering til Fylkesmannen i Vestfold kvalitetssikres gjennom driftsassistansen som drives av Aquateam AS. Aquateam har jevnlig møter med selskapet, de har gjennomgått og kvalitetssikret våre rutiner på prøvetaking og kontroll og de har gjennomført opplæring på personalet vedr. prøvetaking. Aquateam får tilsendt alle analyseresultater direkte fra eksternt laboratorium og skriver også årsrapporten som sendes til fylkesmannen.

Selskapet er med på benchmarking i regi av Norsk Vann.

Fremtidige utfordringer

Myndighetene er i ferd med å revidere regelverket for bruk av avløpsslam i landbruket. Kostnadene for slambehandling utgjør en betydelig utgiftspost. Ved å gå inn i et formelt samarbeid med flere andre slamprodusenter gjennom Greve biogass AS er vi blitt bedre rustet til å møte nye og sannsynligvis skjerpede krav.

Det meste av ledningsnett er 35- 40 år og er etablert rundt 1975. Dette ledningsnett ble bygget med en gjennomgående god kvalitet og er i fortsatt god stand. Det er gjennomført oppgradering av flere av pumpestasjonene de sist 3-4 år.

Klimaendringene ser ut til å få begrenset innvirkning på våre anlegg. Vi har ingen overløp som ligger så lavt at stigning i havnivået utgjør en stor trussel. Ledningsnett er av gjennomgående god kvalitet og har minimal innlekking, og kommunene jobber aktivt med å skille bort regnvann fra avløpsnett slik at tilførselene ikke forventes å øke. Selskapet samarbeider med eierkommunene om tiltak på ledningsnett.

Tønsberg renseanlegg IKS vurderes å dekke selskapets formål på en god og hensiktsmessig måte og vil være en formålstjenlig organisasjon for videre drift og utvikling innenfor selskapets ansvarsområde.

Vallø 14. Februar 2018

Bjørn Kåre Sevik
Styrets leder

Pål Wilhelm Olsen
Nestleder

Marit Sibbern
Styremedlem

Elisabeth Larsen
Styremedlem

Anne Mitsem Borgersen
Styremedlem

Gard Jacobsen
Ansattes representant

Jørgen Fidjeland
Daglig leder

Tønsberg renseanlegg

Energi- og klimaregnskap

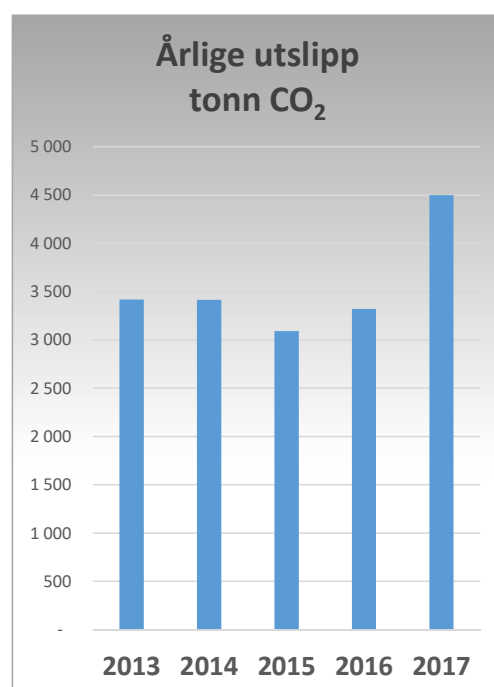
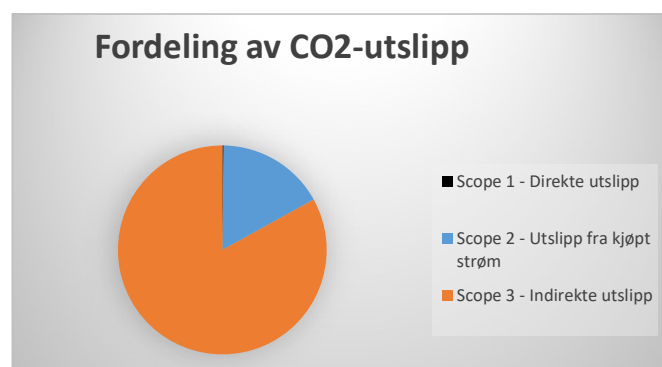
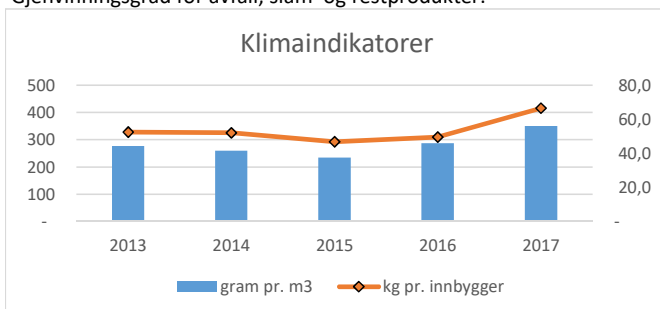
2017

Rev. 11.1.18

Kategori	Mengde	Energi	Utslipp	Andel
Bensin	310 liter	3	0,9	0,0 %
Diesel	3 050 liter	30	9,5	0,2 %
Fyringsolje	- liter	-	-	-
Biogass	325 kg	4	0	-
Sum Direkte utslipp (Scope 1)		37 MWh	10 tonn CO₂	0,2 %
Elektrisitet - Renseanlegg (Nordisk miks: 110 g CO ₂ / kWh)	4 546 248 kWh	4 546	500,1	11,1 %
Elektrisitet - Pumpestasjoner	2 311 928 kWh	2 312	254,3	5,7 %
Sum Indirekte utslipp fra energi (Scope 2)		6 858 MWh	754 tonn CO₂	16,8 %
Kjøpte varer og tjenester (Drift + Investering)			112,5	2,5 %
Behandling av slam (inkl. kalk)			2 920,2	64,9 %
Kjemikalier (transport og produksjon)			540,1	12,0 %
Sand, ristgods, fett (transport og sluttbehandling)			155,8	3,5 %
Avfall			5,2	0,1 %
Ansattreiser (Forretningsreiser og reise til/fra jobb)			1,5	0,0 %
Annet			0	-
Sum Indirekte utslipp (Scope 3)			3 735 tonn CO₂	83,0 %
Totalt energiforbruk:		6 895 MWh		
Totalt CO₂-utslipp fra virksomheten:			4 500 tonn CO₂	100 %

Energi- og klimaindikatorer

Referanseår 2013 - CO ₂ :	3 417 tonn CO ₂	Endring fra referanseår	1 083 tonn	32 %
Referanseår 2013 - Energi:	4 341 MWh		2 554 MWh	59 %
CO₂-utslipp pr. m³ renset vann:	350 gram CO₂/m³			
CO₂-utslipp pr. innbygger tilknyttet renseanlegget:	66,6 kg CO₂/innbygger			
CO ₂ -utslipp pr. omsetning:	90,0 tonn CO ₂ /mill. NOK			
Energiforbruk i renseanlegg pr. m ³ renset vann:	0,34 kWh/m ³			
Egenprodusert energi i varmepumper:	2 700,0 kWh			
Biogassproduksjon fra vårt fett/slam:	79 500 Nm ³			
Mulig drivstoffproduksjon av biogass fra vårt fett/slam:	50 990 liter diesel			
- tilhørende reduksjon i CO ₂ -utslipp:	-151 tonn CO ₂			
Gjenvinningsgrad for avfall, slam og restprodukter:	98 %			

Emne: Nøkkeltall til årsrapport 2017**Dato:** Januar 2018**Arkiv:****Renseeffekt**

Fosfor 90,2 % Rensekrav oppfylt

Krav: minst 90 % over hele året inkl. omløp

Organisk stoff:

BOF₅: minst 70% eller 25 prøver OK. Rensekrav oppfylt

konsentrasjon ut mindre enn 25 mg/l

KOF: minst 75 % eller 28 prøver OK. Rensekrav oppfylt.

konsentrasjon ut mindre enn 125 mg/l

Minst 24 av 28 døgnprøver skal overholde krav

Vannmengder

Dimensjonerende mengde

3 500 m³/time (Q_{maxdim})

Tilført vannmengde

13 348 120 m³ – for hele året86 timer hadde tilførsel over (Q_{maxdim})

Utgjør 1 % av årets timer

Største vannmengde

88 280 m³ pr. døgn

Minste vannmengde (ved ordinær drift)

16 090 m³ pr. døgn

Tørrvæstilrenning

21 250 m³ pr. døgn

(gj.snitt minste 5 sammenhengende døgn)

Mengde i omløp

841 090 m³ – for hele året

(avløpsvann gjennomgår mekanisk rensing)

6 % av total mengde

Herav 350 390 m³ ved planlagt vedlikehold**Tilførsler**

Dimensjonerende Pe (personekvivalent)

160 000 målt som BOF₅

Tilførte mengder

93 716 Pe Gjennomsnitt målt som BOF₅

150 000 Pe i største uke - beregnet verdi

281 800 Pe i største døgn – målt verdi

70 142 Pe målt som Fosfor

Pe målt som Nitrogen?

Mengde fosfor produsert i rensedistriktet

60 400 Kg P

(67 600 personer + næringsmiddelindustri)

Forurensning tilført rensesanlegget

42 211 Kg P

70 % av totalt produsert i rensedistriktet

Slam og septik

Slammengde produsert

20 744 Tonn

Alt slam benyttes i landbruket.

Septikmengde tilført

24 500 m³

Mengden er delvis stipulert fordi vannmåler ikke var riktig i deler av året.

Pumpestasjoner

Mengde fosfor i overløp	1 050 Kg P
% av tilført mengde fosfor til renseanlegg	Ca. 50% var ved planlagt vedlikeholdsstopp 2,6 %
Timer i overløp	496 timer (vesentlig i forb. med vedlikeholdsstopp)
- Gj.snitt siste 3 år	390 timer (vesentlig i forb. med vedlikeholdsstopp)

Klimaregnskap

Total mengde utslipp CO ₂ , herav	4 500 tonn CO ₂
- direkte utslipp (Scope 1)	- 10 tonn - 0,2 %
- direkte utslipp – energi (Scope 2)	- 754 tonn - 16,8 %
- indirekte utslipp (Scope 3)	- 3736 tonn - 83,0 %

CO ₂ -utslipp pr. m ³ renset avløpsvann:	350 gram CO ₂ /m ³
CO ₂ utslipp pr. innbygger tilknyttet RA:	66,6 kg CO ₂ /innbygger

Energiforbruk – renseanlegg	4 546 248 kWh
	0,34 kWh pr. behandlet m ³ avløpsvann

Energiforbruk – pumpestasjoner	2 311 928 kWh
	0,11 kWh pr. pumpet m ³ avløpsvann (20,4 mill. m ³ pumpet mengde)

Avfall, slam og andre restprodukter

Gjenvinningsgrad	98 %
------------------	------

Vi sorterer avfall og restprodukter i følgende fraksjoner: Slam, fett, sand og ristgods, restavfall, trevirke, metall, EE-avfall, farlig avfall, papp og papir.

Diverse forbruk

Kjemikalier	3 038 m ³	- 246 ml/m ³ renset avløpsvann
Polymér	2 980 kg	- 0,2 g/m ³ renset avløpsvann
Kalk	2 530 tonn	- 122 kg pr. tonn slam 1,9 kg/m ³ renset avløpsvann

Spesielle hendelser og kommentarer:

2017 var det første driftsåret med nytt renseanlegg. Offisiell åpning fant sted den 24. april 2017.

Pumpestasjon P9 Kilen var stengt i 3 dager for planlagt vedlikehold. I forbindelse med installering av nye pumper ble det også montert sumpspyling for å hindre at sand hoper seg opp. Tiltaket gir redusert stopptid på pumpestasjonen i årene fremover.

Innløpet til renseanlegget var stengt i 8 dager for planlagt vedlikehold. 5 luker ved innløp og sandfang ble skiftet etter 35 års bruk. Overløpsutslipp som dette medførte er medregnet i renseresultatet.

Det er gjennomført en ny ROS-analyse for hele avløpssystemet som omfatter renseanlegg, pumpestasjoner og ledningsnett. Det er utarbeidet egen tiltaksplan for oppfølging av de risikoelementer som bør reduseres.

Utslipp av CO₂ fra selskapets virksomhet har hatt en betydelig økning. Dettens skyldes i hovedsak økt slamproduksjon og dermed økt forbruk av kalk. Det har også vært en økning i kjemikalieforbruket som bidrar til veksten i CO₂ utslippet.

Vedlegg 7

11 TØNSBERG RENSEANLEGG IKS (2017) - År/Periode 2017 1 - 12

1.2.2018

Tall i hele 1000

	Regnskap 2016	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik(per.) 0 forbr	%-
Ansvar: 100 FELLESUTGIFTER					
Tjeneste: 1010 POLITISKE UTVALG					
1053 FAST BILGODTGJØRELSE	0	0	1	1	0
1081 MØTEGODTGJØRELSE FOLKEVALGTE	47	160	166	6	104
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	7	40	23	-17	59
1213 SKYSS- OG KOSTGODTGJØRELSE	4	0	3	3	0
1223 AVGIFTER TRANSPORTMIDLER	0	0	0	0	0
1490 TIL FORMANNSKAPETS DISPOSISJON	0	300	0	-300	0
1775 REFUSJON FRA EIERKOMMUNER	-500	-500	-500	0	100
Sum tjeneste: 1010 POLITISKE UTVALG	-442	0	-307	-307	0
Tjeneste: 1100 REVISJON OG KONTROLLUTV					
1288 KONSULENTTJENESTER	71	60	57	-3	95
1775 REFUSJON FRA EIERKOMMUNER	-60	-60	-60	0	100
1900 RENTEINNTEKTER	-310	0	0	0	0
Sum tjeneste: 1100 REVISJON OG KONTROLL	-300	0	-3	-3	0
Tjeneste: 1200 ADMINISTRASJON					
1010 LØNN I FASTE STILLINGER	1.183	1.200	1.212	12	101
1040 OVERTID	0	0	1	1	0
1054 MOTKONTO SKATTEPLIKTIG MOBILGO	9	0	9	9	0
1090 PENSJON	164	200	189	-11	95
1092 KOLLEKTIV ULYKKESFORSIKRING	1	0	2	2	0
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	193	200	197	-3	99
1100 KONTORUTGIFTER	101	60	48	-12	80
1103 AVISER, TIDSSKRIFT, FAGLITTERATUR	14	20	12	-8	61
1140 MATVARER, BESPISNING	91	90	83	-7	92
1152 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	19	50	151	101	301
1158 INNKJØP VARER/RÅVARER	0	0	0	0	0
1200 PORTO	14	20	11	-9	55
1201 TELEFONUTGIFTER	-7	30	7	-23	24
1202 BETALINGSFORMIDLING	3	0	3	3	0
1205 ANNONSER	0	20	9	-11	45
1207 INFORMASJONSUTGIFTER	63	200	67	-133	34
1210 KURS OG OPPLÆRING	48	20	29	9	145
1211 ANDRE OPPHOLDSUTG-OPPLÆRING	10	0	1	1	0
1223 AVGIFTER TRANSPORTMIDLER	1	0	0	0	0
1227 REISEUTGIFTER KURS	19	20	1	-19	6
1241 LEIE AV LOKALER	1	0	0	0	0
1246 INNFORDRINGSGEBYRER	0	0	2	2	0
1247 ANDRE AVGIFTER, GEBYRER, LISENSE	45	200	81	-119	40
1250 INVENTAR, UTSTYR OG DRIFTSMIDLER	22	100	116	16	116
1260 KJØP/LEIE AV TRANSPORTMIDLER	0	0	20	20	0
1275 SERVICEAVTALER	65	120	62	-58	51
1280 MATERIALER TIL VEDLIKEHOLD	0	0	0	0	0
1288 KONSULENTTJENESTER	0	200	233	33	117
1375 KJØP FRA DELTAKERKOMMUNER	164	0	0	0	0
1500 RENTEUTGIFTER, LÅNEOMKOSTNING	0	0	41	41	0
1618 ØREDIFFERANSE	0	0	0	0	0
1650 SALGSINNTEKTER MVA PLIKTIG	-4	0	0	0	0
1710 REFUSJON SYKEPENGER	-3	0	0	0	0
1775 REFUSJON FRA EIERKOMMUNER	-2.490	-2.650	-2.650	0	100
1900 RENTEINNTEKTER	-2	-100	-46	54	46
Sum tjeneste: 1200 ADMINISTRASJON	-275	0	-109	-109	0

Vedlegg 7

11 TØNSBERG RENSEANLEGG IKS (2017) - År/Periode 2017 1 - 12

1.2.2018

Tall i hele 1000

Tjeneste: 1700 PREMIEAVVIK	Regnskap 2016	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik(per.) 0 forbr	%-
1090 PENSJON	73	-300	-21	279	7
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	10	-40	-3	37	7
Sum tjeneste: 1700 PREMIEAVVIK	83	-340	-24	316	7
Tjeneste: 1710 RESULTATFØRING TIDL ÅRS P					
1090 PENSJON	-153	300	-73	-373	-24
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	-22	40	-10	-50	-26
Sum tjeneste: 1710 RESULTATFØRING TIDL Å	-175	340	-83	-423	-24
Tjeneste: 5150 AVLØPSRENSING					
1040 OVERTID	0	0	0	0	0
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	0	0	0	0	0
Sum tjeneste: 5150 AVLØPSRENSING	0	0	0	0	0
Tjeneste: 8850 INTERNE FINANSIERINGSTRAN					
1540 AVSETNING TIL DISPOSISJONSFOND	0	3.090	3.090	0	100
1550 AVSETNING TIL BUNDNE FOND	118	0	49	49	0
1930 DISPONERING AV TIDLIGERE ÅRS	0	-3.090	-3.090	-0	100
1950 BRUK AV BUNDNE DRIFTSFOND	-2.892	-5.000	-5.724	-724	114
Sum tjeneste: 8850 INTERNE FINANSIERINGST	-2.774	-5.000	-5.675	-675	113
Tjeneste: 8990 ÅRETS REGNSKAPSMESSIGE					
1530 DEKNING AV TIDLIGERE ÅRS REGNSK	189	0	0	0	0
1580 IKKE DISPONERT NETTO DRIFTSRES	3.090	0	0	0	0
1775 REFUSJON FRA EIERKOMMUNER	1.120	0	0	0	0
1980 UINNDEKKET DEL AV NEGATIVT	0	0	-5.842	-5.842	0
Sum tjeneste: 8990 ÅRETS REGNSKAPSMESS	4.400	0	-5.842	-5.842	0
Sum ansvar: 100 FELLESUTGIFTER	517	-5.000	-12.043	-7.043	241
Ansvar: 110 PUMPEVERKSTED					
Tjeneste: 5150 AVLØPSRENSING					
1010 LØNN I FASTE STILLINGER	422	440	435	-5	99
1040 OVERTID	4	0	3	3	0
1054 MOTKONTO SKATTEPLIKTIG MOBILGO	4	0	4	4	0
1090 PENSJON	58	90	69	-21	76
1092 KOLLEKTIV ULYKKESFORSIKRING	1	0	1	1	0
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	69	75	72	-3	95
1100 KONTORUTGIFTER	0	0	1	1	0
1152 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	0	0	3	3	0
1200 PORTO	0	0	0	0	0
1201 TELEFONUTGIFTER	-1	0	-4	-4	0
1250 INVENTAR,UTSTYR OG DRIFTSMIDLER	1	0	0	0	0
1256 VERKTØY OG REDSKAP	0	0	0	0	0
1280 MATERIALER TIL VEDLIKEHOLD	486	250	292	42	117
1650 SALGSINNTEKTER MVA PLIKTIG	-410	-505	-358	147	71
1690 FORDELTE UTGIFTER	-393	-350	-400	-50	114
1710 REFUSJON SYKEPENGER	0	0	-4	-4	0
Sum tjeneste: 5150 AVLØPSRENSING	240	0	115	115	0
Sum ansvar: 110 PUMPEVERKSTED	240	0	115	115	0

Vedlegg 7

11 TØNSBERG RENSEANLEGG IKS (2017) - År/Periode 2017 1 - 12

1.2.2018

Tall i hele 1000

	Regnskap 2016	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik(per.) 0 forbr	%-
Ansvar: 120 LEDNINGSNETT					
Tjeneste: 5100 AVLØPSNETT (LEDN/PUMPES)					
1152 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	14	50	14	-36	28
1158 INNKJØP VARER/RÅVARER	0	0	2	2	0
1201 TELEFONUTGIFTER	0	0	2	2	0
1205 ANNONSER	0	0	1	1	0
1221 VEDLIKEHOLD TRANSPORTMIDLER	38	40	25	-15	63
1222 DRIVSTOFF M.V.	38	60	38	-22	64
1223 AVGIFTER TRANSPORTMIDLER	16	20	11	-9	57
1224 FORSIKRING TRANSPORTMIDLER	46	20	4	-16	20
1230 STRØMUTGIFTER	7	20	9	-11	46
1235 FORSIKRING BYGNINGER	0	40	0	-40	0
1245 AVGIFTER	-2	40	2	-38	5
1247 ANDRE AVGIFTER,GEBYRER,LISENSE	0	50	54	4	108
1250 INVENTAR,UTSTYR OG DRIFTSMIDLER	0	0	1	1	0
1260 KJØP/LEIE AV TRANSPORTMIDLER	16	20	10	-10	49
1266 VEDLIKEHOLD KJØPTE TJENESTER	74	200	437	237	218
1268 VEDLIKEHOLD INTERNT ARBEID	0	150	0	-150	0
1275 SERVICEAVTALER	27	0	4	4	0
1280 MATERIALER TIL VEDLIKEHOLD	8	50	20	-30	40
1288 KONSULENTTJENESTER	2	0	0	0	0
1599 AVSKRIVNINGER	545	470	421	-49	90
1770 REFUSJON FRA PRIVATE	0	0	-2	-2	0
1771 ERSTATNING FRA FORSIKRINGSSELS	-246	0	0	0	0
1775 REFUSJON FRA EIERKOMMUNER	-860	-760	-760	0	100
Sum tjeneste: 5100 AVLØPSNETT (LEDN/PUM)	-276	470	291	-179	62
Tjeneste: 5150 AVLØPSRENSING					
1222 DRIVSTOFF M.V.	0	0	0	0	0
Sum tjeneste: 5150 AVLØPSRENSING	0	0	0	0	0
Tjeneste: 8800 AVSKRIVNINGER					
1999 AVSKRIVNINGER	-545	-470	-421	49	90
Sum tjeneste: 8800 AVSKRIVNINGER	-545	-470	-421	49	90
Sum ansvar: 120 LEDNINGSNETT	-821	0	-129	-129	0
Ansvar: 130 PUMPESTASJONER					
Tjeneste: 5100 AVLØPSNETT (LEDN/PUMPES)					
1010 LØNN I FASTE STILLINGER	435	450	448	-2	100
1040 OVERTID	17	20	12	-8	61
1054 MOTKONTO SKATTEPLIKTIG MOBILGO	4	0	4	4	0
1090 PENSJON	59	100	71	-29	71
1092 KOLLEKTIV ULYKKESFORSIKRING	1	0	1	1	0
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	73	80	76	-4	94
1100 KONTORUTGIFTER	0	0	0	0	0
1152 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	315	80	566	486	708
1158 INNKJØP VARER/RÅVARER	0	200	0	-200	0
1201 TELEFONUTGIFTER	-4	0	-4	-4	0
1230 STRØMUTGIFTER	1.505	1.800	1.595	-205	89
1235 FORSIKRING BYGNINGER	117	50	0	-50	0
1245 AVGIFTER	-13	50	9	-41	18
1247 ANDRE AVGIFTER,GEBYRER,LISENSE	1	0	0	0	0
1250 INVENTAR,UTSTYR OG DRIFTSMIDLER	1.278	4.000	2.995	-1.005	75
1256 VERKTØY OG REDSKAP	0	0	0	0	0
1266 VEDLIKEHOLD KJØPTE TJENESTER	743	500	664	164	133
1268 VEDLIKEHOLD INTERNT ARBEID	87	150	11	-139	7
1275 SERVICEAVTALER	121	100	437	337	437
1280 MATERIALER TIL VEDLIKEHOLD	165	100	0	-100	0
1288 KONSULENTTJENESTER	180	0	45	45	0

Vedlegg 7

11 TØNSBERG RENSEANLEGG IKS (2017) - År/Periode 2017 1 - 12

1.2.2018

Tall i hele 1000

	Regnskap 2016	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik(per.) 0 forbr	%-
1500 RENTEUTGIFTER,LÅNEOMKOSTNING	165	220	139	-81	63
1510 AVDRAG	1.293	1.300	1.293	-7	99
1599 AVSKRIVNINGER	872	940	974	34	104
1690 FORDELTE UTGIFTER	0	-150	0	150	0
1775 REFUSJON FRA EIERKOMMUNER	-9.370	-9.050	-9.050	0	100
Sum tjeneste: 5100 AVLØPSNETT (LEDN/PUM)	-1.954	940	285	-655	30
Tjeneste: 5150 AVLØPSRENSING					
1230 STRØMUTGIFTER	8	0	0	0	0
1235 FORSIKRING BYGNINGER	112	0	0	0	0
1245 AVGIFTER	0	0	0	0	0
Sum tjeneste: 5150 AVLØPSRENSING	119	0	0	0	0
Tjeneste: 8800 AVSKRIVNINGER					
1999 AVSKRIVNINGER	-872	-940	-974	-34	104
Sum tjeneste: 8800 AVSKRIVNINGER	-872	-940	-974	-34	104
Sum ansvar: 130 PUMPESTASJONER	-2.707	0	-689	-689	0
Ansvar: 140 RENSEANLEGG					
Tjeneste: 5150 AVLØPSRENSING					
1010 LØNN I FASTE STILLINGER	2.692	2.750	2.779	29	101
1023 LØNN FERIEVIKARER	36	50	37	-13	75
1030 EKSTRAHJELP,ENGASJEMENTER	61	0	198	198	0
1040 OVERTID	724	350	823	473	235
1052 ANNEN LØNN	0	0	1	1	0
1053 FAST BILGODTGJØRELSE	0	0	0	0	0
1054 MOTKONTO SKATTEPLIKTIG MOBILGO	22	0	22	22	0
1081 MØTEGODTGJØRELSE FOLKEVALGTE	8	0	0	0	0
1090 PENSJON	369	600	434	-166	72
1092 KOLLEKTIV ULYKKESFORSIKRING	4	10	5	-5	47
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	551	530	606	76	114
1100 KONTORUTGIFTER	1	0	0	0	0
1103 AVISER,TIDSSKRIFT,FAGLITTERATUR	0	0	0	0	0
1131 MEDISINSKE FORBRUKSVARER	5	0	0	0	0
1140 MATVARER,BESPISNING	14	0	3	3	0
1152 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	12.956	13.400	16.486	3.086	123
1158 INNKJØP VARER/RÅVARER	7.840	7.000	10.943	3.943	156
1159 ARBEIDSTØY/VERNEUTSTYR	107	80	153	73	192
1160 UTGIFTSDEKNING	12	0	6	6	0
1201 TELEFONUTGIFTER	19	0	18	18	0
1205 ANNONSER	1	0	0	0	0
1207 INFORMASJONSUTGIFTER	0	0	3	3	0
1210 KURS OG OPPLÆRING	61	200	35	-165	18
1211 ANDRE OPPHOLDSTG-OPPLÆRING	44	50	0	-50	0
1213 SKYSS- OG KOSTGODTGJØRELSE	10	30	3	-27	10
1220 LEIE/KORTTIDSLEIE TRANSPORTMIDL	0	0	2	2	0
1222 DRIVSTOFF M.V.	3	0	2	2	0
1223 AVGIFTER TRANSPORTMIDLER	1	0	0	0	0
1227 REISEUTGIFTER KURS	24	20	11	-9	54
1230 STRØMUTGIFTER	2.061	2.700	2.512	-188	93
1235 FORSIKRING BYGNINGER	229	150	0	-150	0
1236 PERSONFORSIKRINGER	10	0	-8	-8	0
1245 AVGIFTER	521	800	967	167	121
1247 ANDRE AVGIFTER,GEBYRER,LISENSE	77	100	17	-83	17
1250 INVENTAR,UTSTYR OG DRIFTSMIDLER	845	900	1.665	765	185

Vedlegg 7

11 TØNSBERG RENSEANLEGG IKS (2017) - År/Periode 2017 1 - 12

1.2.2018

Tall i hele 1000

	Regnskap 2016	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik(per.) 0 forbr	%-
1256 VERKTØY OG REDSKAP	280	150	379	229	253
1266 VEDLIKEHOLD KJØPTE TJENESTER	1.871	1.000	1.558	558	156
1268 VEDLIKEHOLD INTERNT ARBEID	300	200	389	189	194
1275 SERVICEAVTALER	1.188	700	1.750	1.050	250
1280 MATERIALER TIL VEDLIKEHOLD	435	660	810	150	123
1285 RENHOLD	197	200	221	21	111
1288 KONSULENTTJENESTER	314	200	473	273	237
1480 OVERF TIL PRIVATE	0	0	20	20	0
1482 AVSKRIVNING AV FORDRINGER	0	0	2	2	0
1500 RENTEUTGIFTER,LÅNEOMKOSTNING	204	2.920	1.822	-1.098	62
1510 AVDRAG	1.791	6.800	7.903	1.103	116
1599 AVSKRIVNINGER	2.826	3.020	8.078	5.058	268
1610 SALGSINNTEKTER MVA FRITT	-116	-50	-160	-110	321
1618 ØREDIFFERANSE	0	0	0	0	0
1630 HUSLEIEINNTEKTER	0	-30	0	30	0
1650 SALGSINNTEKTER MVA PLIKTIG	-4.040	-4.500	-5.084	-584	113
1690 FORDELTE UTGIFTER	0	-100	-100	0	100
1710 REFUSJON SYKEPENGER	-0	0	-15	-15	0
1770 REFUSJON FRA PRIVATE	0	0	-25	-25	0
1775 REFUSJON FRA EIERKOMMUNER	-28.960	-35.510	-35.510	0	100
Sum tjeneste: 5150 AVLØPSRENSING	5.597	5.380	20.232	14.852	376
Tjeneste: 8800 AVSKRIVNINGER					
1999 AVSKRIVNINGER	-2.826	-3.020	-8.078	-5.058	268
Sum tjeneste: 8800 AVSKRIVNINGER	-2.826	-3.020	-8.078	-5.058	268
Sum ansvar: 140 RENSEANLEGG	2.771	2.360	12.153	9.793	515
Ansvar: 150 SEPTIKMOTTAK					
Tjeneste: 5180 SEPTIK					
1152 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	0	1.100	311	-789	28
1230 STRØMUTGIFTER	0	100	89	-11	89
1250 INVENTAR,UTSTYR OG DRIFTSMIDLER	0	0	7	7	0
1266 VEDLIKEHOLD KJØPTE TJENESTER	0	0	116	116	0
1268 VEDLIKEHOLD INTERNT ARBEID	0	100	100	0	100
1275 SERVICEAVTALER	0	100	63	-37	63
1280 MATERIALER TIL VEDLIKEHOLD	0	40	1	-39	3
1500 RENTEUTGIFTER,LÅNEOMKOSTNING	0	200	76	-124	38
1510 AVDRAG	0	1.000	250	-750	25
1599 AVSKRIVNINGER	0	0	581	581	0
1650 SALGSINNTEKTER MVA PLIKTIG	0	0	-420	-420	0
Sum tjeneste: 5180 SEPTIK	0	2.640	1.174	-1.466	44
Tjeneste: 8800 AVSKRIVNINGER					
1999 AVSKRIVNINGER	0	0	-581	-581	0
Sum tjeneste: 8800 AVSKRIVNINGER	0	0	-581	-581	0
Sum ansvar: 150 SEPTIKMOTTAK	0	2.640	593	-2.047	22
TOTALT	0	0	0	0	0

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS

Arkivsak-dok. 17/00071-1
Saksbehandler Jørgen Fidjeland

Saksgang
Styret

Møtedato
14.02.2018

STYRERAPPORT 1-2018**Forslag til vedtak:**

Saken tas til orientering

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

SAKSFRAMSTILLING

Styre rapport nr. 1/2018

Desember 2017 – Januar 2018

Daglig leder skal i henhold til selskapsavtalens § 10 gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling minst hver tredje måned. Lov om interkommunale selskaper angir sammen med forarbeidene til loven hva styret bør få underretning om.

1. Økonomi**Driftsregnskap**

Driftsregnskapet for 2017 fremmes som egen sak.

Det er tidlig i året for 2018 og det er derfor ikke tatt ut statusrapport. Budsjettet for 2018 ble justert i forhold til 2017 for å ta høyde for økte driftskostnader med renseanlegget.

Følgende hovedfaktorer har størst betydning for regnskapet:

- Lønn – på budsjett
- Strøm – pumpestasjoner som i fjor
- renseanlegg: 85 % av i fjor
- Kjemikalier - til rensing: 58 % av i fjor
- kalk: 92 % av i fjor
- Slam - 93 % av i fjor
- Prosjekter - ingen spesielle tiltak er iverksatt

Vi har redusert kjemikalieforbruket som forventet, men bruker nå et dyrere kjemikalium. Vi må bruke mindre enn 62% av fjoråret for å få økonomisk besparelse på kjemikaliekjøp. Men redusert kjemikalieforbruk skaper mindre slam og vi får en besparelse på kalkforbruk og slambehandling.

Vannmengdene inn til anlegget i januar er 138 % av i fjor. I måneder med

tilsvarende vannmengde i fjor, ble det produsert ca. 15-20% mer slam.

Det er litt tidlig å lage prognose for hele året, men resultatene hittil tyder på at vi kan redusere kostnadene for slam, kjemikalier og kalk med ca. 2,5 – 3 mill. kr sammenlignet med i fjor.

Låneutgifter

Det er budsjettert med en rente på 2,5 % for 2018. Flytende rente er for tiden: 1,4 % (121,1 mill.) og 1,5 % (12,9 mill.). Vi har ingen lån med fast rente.

2. Driftsresultater

Oppfyllelse av rensekrav

Fosfor:

Rensekravet 90 % renseeffekt som gjennomsnitt for året.

Resultatet for 2017 endte på 90,2%. November og desember ble noe tøffere enn forventet pga. mye nedbør. I tillegg har vi hatt 1 linje ute av drift det meste av perioden fordi vi måtte vente lenge på reservedeler.

Det har medført at vi har gått gjennom vårt behov for reservedeler og er i ferd med å bygge opp et større delelager enn vi hadde tenkt.

I januar 2018 har vi kun hatt en renseeffekt for fosfor på 80% inkl. det som går i omløp.

Lav renseeffekt skyldes flere forhold:

- inntrimming av nytt fellingskjemikalie. I denne prosessen måtte vi bruke flere dager på å vaske rør og tanker for det gamle. Dette gav dårlig kontroll på dosering.
- Polymerbereder var ute av drift i over ett døgn. Denne feilen stopper renseprosessen. Krüger Kaldnes kjente ikke til denne type feil og det tok derfor uforholdsmessig lang tid å finne feilen. Vi har nå lagt opp en reserveløsning for dette.
- 1 linje vært ute av drift det meste av måneden pga. manglende reservedeler (jfr. Beskrivelse for nov./des.)
- Svært mye vanntilførsel har gitt mye omløp

Det er sendt melding til Fylkesmannen om dårlig resultat i en prøveomgang. Fylkesmannen har tatt det til etterretning.

Organisk stoff:

Vi kan ha 3 prøver pr. år som ikke klare rensekravet. Her tar vi 1 døgnblandprøve i hver 14dagers-periode som analyseres mht. til KOF og BOF₅.

Antall prøver hittil i år: 2

Antall prøver som har klart kravet: 2

Omløp ved RA, overløp ved pumpestasjoner

Ved renseanlegget har vi ikke reelt overløpsdrift. Alt vann som kommer til anlegget passerer forbehandling hvor vi tar ut søppel, papir, fett og sand.

10 % av vannmengden passerte kun forbehandling og gikk i omløp rundt renseprosessen. Det er det høyeste vi har hatt på en måned. Men vi har nå fått alle prosesslinjer i drift igjen. Mengden som går til utslipp via omløp er tatt med i beregningen av renseeffekt.

Utslipp fra pumpestasjoner	Timer med utslipp	Kg Fosfor	Kg fosfor i % av tilført RA
Hittil i år	21	7,5	0,3 %

I tabellen er det tatt med både utslipp pga. planlagt vedlikeholdsstopp og utslipp pga. manglende pumpekapasitet eller driftsstans

Vi har krav på oss å komme ned under 2% innen 2020.

For å komme ytterligere ned i utslipp må det gjøres en jobb i Tønsberg kommune med separering. Vi er i tett dialog med kommunen om dette.

Slam

Alle prøver viser analyseresultater innenfor angitte verdier i slamforskriften Slam brukes i landbruket innenfor grensene angitt i klasse II.

Prøver hittil i år ligger også innenfor de strengere kravene til klasse I.

Forhold til naboer / brukere

Det har ikke vært klager på lukt fra renseanlegget i perioden. Men det har likevel vært noe lukt fra lagring av sekker med slam. Dette er tatt opp med entreprenøren.

Spesielle hendelser

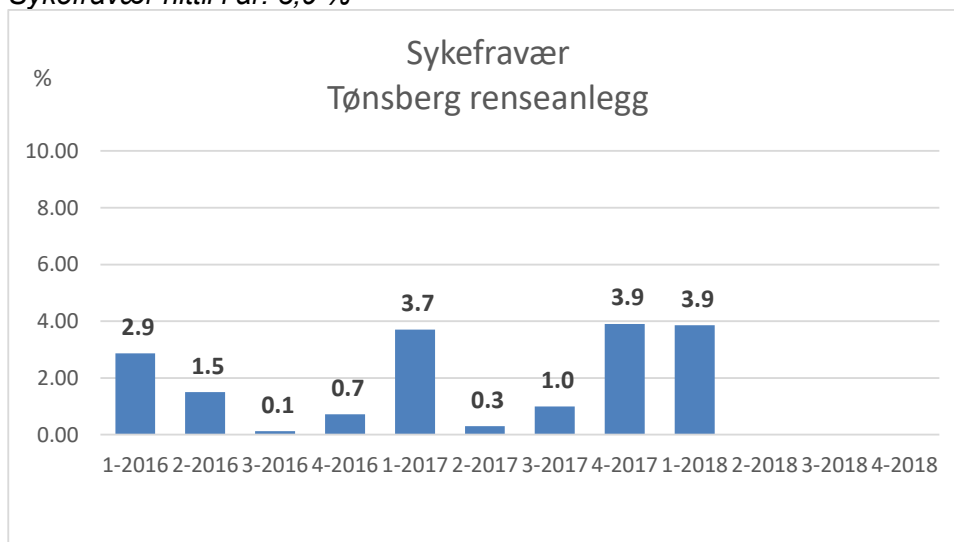
Ingen saker.

3. HMS

Sykefravær

Sykefraværet har vært lavt i 2017 – totalt 2,3 %.

Sykefravær hittil i år: 3,9 %

Status HMS-arbeid

Registrerte uønskede hendelser:

Arbeidsmiljø: 1- uhell med skade. Ansatt glapp tak og dunket hodet.
Fikk kutt over øyet

Ytre miljø: 1– Registrert lukt. Ikke klage

1 – Lav renseeffekt i prøveomgang. Fylkesmannen varslet

Andre: 2 – overløpsdrift i RA pga. feil
0

4. Utvikling innen fagområdet

Nytt fra myndighetene

Forskrift om overtredelsesgebyr

Miljødirektoratet har sendt på høring forslag om å kunne gi overtredelsesgebyr ved brudd på utslippstillatelse, forurensningsforskrift mv. I dag må saker politianmeldes dersom det skal gis noen form for straff.

«Vår» utslippssak fra utbyggingen ville antagelig endt opp som en slik gebyrsak. Vi har sendt innspill til Norsk Vann til en felles høringsuttalelse. Denne ligger som referatsak. Høringsfristen er 8 mars.

Nytt fra NORSK VANN

Samarbeid med kommunene.

5. Greve Biogass

Greve har hatt litt lite lagringskapasitet i vinter for bioest fra prosesslinje 1 (Matavfall og husdyrgjødsel) Det betyr at de et par måneder må avvannet bioest og sende rejeaktvann til oss. Det innebærer økt belastning, men vi har sammen med driftsassistansen gjort den vurdering at vi likevel vil klare rensekravene.

6. Referatsaker

7. Oppfølging av Vedtak

Fra representantskapet

- Endring av vedtektene.

Administrasjonen i Sandefjord anbefaler at kommunen trekker seg fra selskapet i løpet av 2018. Sak til kommunestyre kommer ventelig opp i løpet av våren. Nye vedtekter må behandles i kommunestyrene i øvrige kommuner.

Det må lages en avtale med Sandefjord med bl.a. følgende hovedpunkter:

- Tidspunkt for uttreden
- Økonomisk oppgjør ved uttreden
- Avtale om videre slambehandling fra Vårnes RA
- Avtale om generelt samarbeid og erfaringsutveksling

Sandefjord kommune lager et utkast til avtale.

Fra styret

Ingen saker

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS

Arkivsak-dok. 18/00010-2
Saksbehandler Jørgen Fidjeland

Saksgang
Styret

Møtedato
14.02.2018

NYTT LAGERBYGG**Forslag til vedtak:**

1. Prosjekt for oppsett av lagerbygg basert på innspill fra Fagstål godkjennes
2. Det omdisponeres 1,7 mill fra rammen for ny slamutlastning til prosjektet

Vedlegg:

Planskisse

SAKSFRAMSTILLING**BAKGRUNN**

I sak 9/17 – Ny slamutlastning, ble det også tatt med kostnader for et lager på nordsiden av renseanlegget. Kostnadsoverslaget på 7,1 mill. kr ble ansett å være for mye og det er derfor blitt sett på andre løsninger.

FAKTAGRUNNLAG

I COWIs kostnadsoverslag var det kostnadsberegnet en hall på 6 x 30 m (180 m²)

Som en midlertidig løsning har vi fått et tilbud på en O.B.Wiik hall på kr 182.000.

Denne er på halvparten av størrelsen 8x12 m (96 m²)

I tillegg kommer kostnader med å lage en fundamenteringsplate dersom hallen skal stå på nordsiden av bygget.

Vi har også kontaktet Fagstål for et uforbindtlig til bud på en stålhall på 180 m² – ferdig oppsatt, men samme forblending som på septikbygget. Vi har fått et prisoverslag på kr 0,8 mill. inkl. prosjektering. Grunnarbeid og elektro kommer i tillegg. Dette bygget har samme fasadeplater som septikbygget, men bør forblendes med lerk for å tilpasse til eksisterende bygg.

Både plashall og overslaget fra Fagstål er med kjøreport og dør, men uten vinduer.

Vi har fått et prisoverslag på kr 250 000 for å støpe en betongplattning som fundament.

VURDERINGER

Vi har bruk for et mer lagerkapasitet relativt raskt. Behovet er et kaldt, men frostfritt lager. En O.B.Wiik hall vil kunne fungerer bra som en midlertidig løsning noen år fremover.

Kostnadsforskjellen mot kostnadsoverslaget fra COWI er så stor at nedskrivningstiden for hallen over en 5-10 års periode vil være lav i forhold til et permanent bygg.

Prisoverslaget fra Fagstål tyder imidlertid på at det er en del å hente på et permanent bygg i forhold til overslaget fra Cowi. Det er derfor vår vurdering at dette er en bedre løsning enn en midlertidig plasthall.

Anslått totalkostnad:

Grunnarbeid	200 000
Betongplattning	150 000
Prosjektering og byggesøknad	100 000
Oppsetting av stålhall	800 000
VVS	100 000
Elektro	100 000
Sum	1 450 000
Uforutsett 15-20%	250 000
Totalt	1 700 000

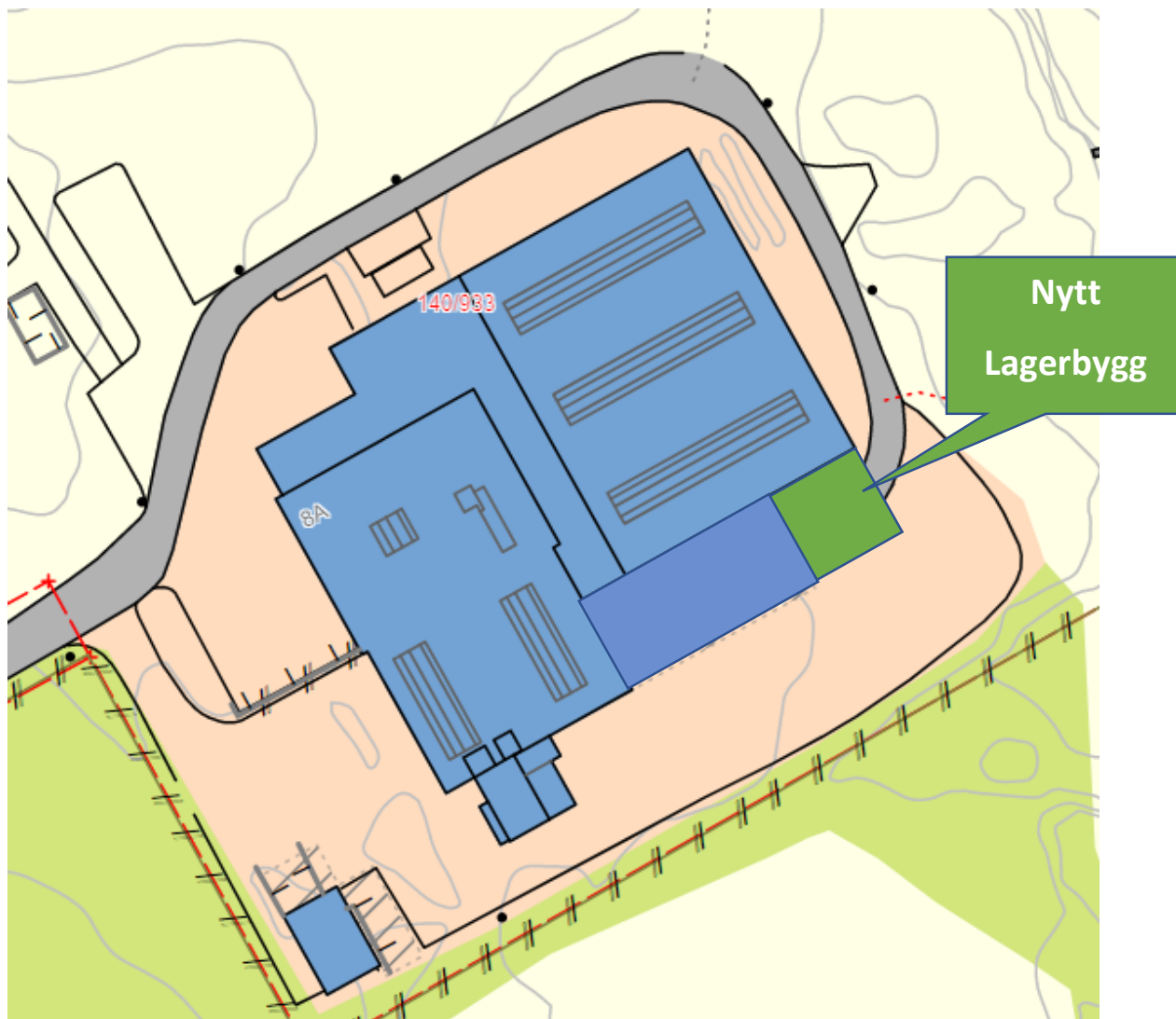
Lagerbygget var opprinnelig tenkt finansiert og utført samtidig med ny slamutlastning. Pga. utsettelse av slamdelen foreslås disse splittet i tid, men at lagerbygget finansieres over den rammen som var satt av til slambygg og som er innarbeidet i årets budsjett (23 mill.).

Ny plassering

Vi har sett på alternative løsninger for plassering og mener at en forlengelse av prosesstilbygg vil være en bedre løsning, spesielt med tanke på senere utvidelser av renseanlegget. Jfr. vedlagte planskisse.

ALTERNATIVE LØSNINGER

Alternativene er vist over.

Nytt lagerbygg

14 x 14 m \approx 200 m²

TØNSBERG RENSEANLEGG IKS

Arkivsak-dok. 18/00007-2
Saksbehandler Jørgen Fidjeland

Saksgang
Styret

Møtedato
14.02.2018

BÆREKRAFTSTRATEGI FOR VANNBRANSJEN**Forslag til vedtak:**

Tønsberg Renseanlegg slutter seg til Norsk Vanns bærekraftstrategi og fastsetter egne mål som angitt i saksframstillingen.

Vedlegg:

Norsk Vann – Nasjonal bærekraftstrategi for vannbransjen

SAKSFRAMSTILLING**BAKGRUNN**

Vår bransjeforening – Norsk Vann – har hatt en prosess blant side medlemmer som endte opp med at de vedtok en «Nasjonal bærekraftstrategi for vannbransjen» på sitt årsmøte i 2017. Det er et ønske at de nasjonale målene skal tjene som inspirasjon for den enkelte virksomhet, som selv bør fastsette sine konkrete bærekraftsmål basert på lokale forhold og forutsetninger.

FAKTAGRUNNLAG

I strategien opererer man med tre dimensjoner for bærekraft:

- Økonomisk bærekraft
- bærekraftig ressursbruk, herunder kostnadseffektive løsninger
- Miljømessig bærekraft
- forvaltning og utvikling innenfor naturens tålegrenser
- Sosial bærekraft
- bærekraftige VA-tjenester for brukerne

Overordnet mål

Norsk vannbransje skal forvalte og utvikle vann- og avløpsinfrastrukturen på en måte som sikrer rent vann i springen og i naturen, og som bidrar til at Norge når sine bærekraftsmål.

Delmål 1 Klimagasser

Flest mulig virksomheter skal innen 2020 ha utarbeidet klimaregnskap for sin virksomhet. Norsk Vann skal 2017-18 utarbeide metodikken for dette i samarbeid med nasjonale myndigheter.

Delmål 2 Energi

Vannbransjen skal innen 2030 minst halvere sitt energiforbruk basert på 2014-nivået, gjennom tiltak for energieffektivisering og energiproduksjon.

Delmål 3 Utslipp til vannforekomster

Virksomheter skal overholde de til enhver tid gjeldende utslippskravene og slik sett bidra til å oppfylle vannforskriftens mål om god miljøstandard.

Delmål 4 ledningsnettets funksjonalitet

4.1 Flest mulig virksomheter skal innen 2020 ha utarbeidet en plan for å komme ned på en bærekraftig andel fra vannledningsnettet. For bransjen som helhet skal lekkasjeandelen være mindre enn 20% innen 2030.

4.2 Flest mulig virksomheter skal utarbeide en plan for reduksjon av fremmedvann innen 2020. For bransjen som helhet skal andelen fremmedvann som tilføres renseanleggene reduseres med 30 % innen 2030.

Delmål 5 ledningsnettfornyelse

Flest mulig virksomheter skal innen 2020 utarbeide en plan for fornyelse av vann- og avløpsnettet, basert på tilstanden og lokale forhold. Årlig fornyelsestakt skal på nasjonalt nivå frem til 2040 være 1,2 % for vannledningsnettet og 1,0 % for avløpsnettet.

Delmål 6 Robusthet

Ikke-planlagte avbrudd i vannforsyningen skal i gjennomsnitt ikke skje hyppigere enn én gang per 10 år per abonnent.

Indikatorer

I benchmarkingen – Bedre VANN – legges det inn et sett av indikatorer slik at man kan følge utviklingen.

VURDERINGER

Slike strategier kan lett bli svært svulstige. Men her har Norsk Vann lyktes med å få et kortfattet og konkret dokument som er lett å forholde seg til og å implementere i egen virksomhet.

De fleste av delmålene er noe Tønsberg renseanlegg allerede har satt på dagsorden. Det bør derfor være lett å implementere dette hos oss.

Det foreslås at Tønsberg Renseanlegg slutter seg til Norsk Vanns bærekraftstrategi og fastsetter følgende delmål for egen virksomhet:

Overordnet mål: Samme som Norsk Vann

Tønsberg Renseanlegg skal forvalte og utvikle avløpsinfrastrukturen på en måte som sikrer rent vann i naturen, og som bidrar til at Norge når sine bærekraftmål.

Delmål 1 – Klimagasser

- a) Det skal utarbeides årlig klimaregnskap som behandles sammen med årsregnskap og årsrapport.
- b) Alle kjøretøy skal over på biogass når de byttes ut.
- c) Ved nyanskaffelser og innkjøp skal miljøkonsekvensene vurderes.
- d) Utslipp av klimagasser skal reduseres fra referansenivået i 2013
- e) Fra avløpsslammet skal det lages biogass til bruk som drivstoff

Kommentar:

Flere av disse målene er allerede vedtatt. Klimaregnskap har vært utarbeidet siden 2016.

Delmål 2 – Energi

- a) Energiforbruk skal rapporteres i styrerapporter og årsrapporter.
- b) Det skal etableres hensiktsmessig energistyringssystem.
- c) Energimengden, som blir tatt i bruk, fra biogass produsert av fett og avløpsslam skal synliggjøres i klimaregnskap.
- d) Brutto spesifikt energiforbruk (kWh/m³) skal reduseres fra 2017-nivå.

Kommentar:

Utslippstillatelsen har krav om et energistyringssystem.

Delmål 3 – Utslipp til vannforekomst

- a) Renseanlegg og ledningsnett skal drives slik at utslippstillatelsen overholdes.
- b) Utslipp fra overløp i pumpestasjoner pga. regnvann skal være mindre enn 1 % av årlig fosformengde tilført renseanlegget.
- c) Utslipp fra ledningsnett og pumpestasjoner som skyldes driftsstans skal være utbedret innen 24 timer.

Kommentar:

I utslippstillatelsen har vi krav om mindre enn 2% utslipp (fra 2020)

Tillatelsen angir også at feil skal fikses snarest mulig normalt innen 24 timer

Delmål 4 – ledningsnettets funksjonalitet

- a) Selskapet skal ha en aktiv rolle overfor eierkommunene for å sikre at fremmedvannmengden reduseres
- b) Ved tilknytning av ny bebyggelse skal tilsvarende vannmengde reduseres ved separering eller andre tiltak.

Delmål 5 – Robusthet

- a) Utslipp pga. ikke-planlagt driftsstans skal årlig være mindre enn 0,1 % av fosformengden som tilføres renseanlegget.
- b) Utslipp til luft og vann skal ikke være til vesentlig sjenanse eller ulempe for innbyggerne.

Konsekvenser

Som det fremgår over er mye av dette på plass allerede og får neppe økonomiske konsekvenser. Men det vil skjerpe bevisstheten rundt disse spørsmålene ved at vi fokuserer på dem og rapporterer status.

Det forutsettes at oppfølging statusrapportering innarbeides i allerede etablerte løsninger og rutiner.

ALTERNATIVE LØSNINGER

Alle delmål kan endres, men saken fremmes uten forslag til konkrete alternativer. En mulighet kan være å fastsette konkrete måltall. For eksempel: reduksjon av energimengden med x % innen år 20YY.

Siden vi nettopp har bygget om renseanlegget og skal om kort tid levere slam til Greve biogass, er det vanskelig å ha gode tall for realistiske målsettinger. Det fremlagte forslaget fokuserer derfor mer på retningen vi skal gå enn det konkrete målet.

Nasjonal bærekraftstrategi for vannbransjen

(Vedtatt av årsmøtet 2017 – vedlegg 1 til protokollen)

Vannbransjens rolle i bærekraftarbeidet

Vannbransjen har ansvaret for de viktige vann- og avløpstjenestene til befolkning og næringsliv og forvalter dermed en av våre aller viktigste ressurser i et bærekraftperspektiv – rent vann.

Vannbransjen skal sørge for nok og rent vann i springen, levere rensert vann tilbake til vannkretsløpet og utnytte ressursene i avløpsvannet på en god måte. Drikkevannskilder er en viktig naturressurs som må beskyttes for dagens og fremtidens generasjoner. Vannbransjen spiller også en sentral rolle i klimatilpassningsarbeidet og med å omstille samfunnet til å tåle mer ekstreme nedbørepisoder. Vi skylder dessuten kommende generasjoner å vedlikeholde og utvikle en infrastruktur som er bedre enn den vi selv overtok.

Dette viktige arbeidet bør gjøres på en bærekraftig måte og med en kvalitet på anleggene som sikrer god funksjonalitet og lang levetid. Samfunnsansvaret som dette innebærer er på samme tid en forpliktelse og en mulighet til å skape gode vilkår for levedyktige samfunn og næringsliv, samt vekst og utvikling for landet.

Vannbransjens arbeid med bærekraft har forankring i FNs bærekraftsmål frem mot 2030, der mål 6 er av særlig betydning: «Sikre bærekraftig forvaltning av, og tilgang til, rent vann og gode sanitærforhold for alle». Regjeringen skal rapportere på nasjonal måloppnåelse av FNs bærekraftsmål i de årlige statsbudsjettene og i en rekke andre sammenhenger på bærekraft- og klimaområdet, herunder årlige klimagassutslipp fra bl.a. avløpsanleggene. Vannbransjens arbeid med bærekraft vil gi grunnlag for en mer korrekt nasjonal rapportering enn slik rapporteringen skjer i dag.

Vannbransjen kan spille en sentral rolle i det grønne skiftet og i arbeidet med å omstille Norge til et konkurransedyktig lavutslippssamfunn. Årlig omsettes det for omlag 18 mrd. kr i arbeidet med å produsere vann- og avløpstjenestene, og investeringsbehovet i kommunalt eide vann- og avløpsanlegg fram mot 2040 er beregnet til omlag 280 mrd. kr. De store investeringene i vann- og avløpsinfrastruktur og klimatilpassingstiltak fremover gir muligheter for innovasjon og utvikling av bærekraftige løsninger, som har et markert både nasjonalt og globalt.

Bærekraftsatsingen i vannbransjen må både se til forpliktelser og målsettinger i samfunnet og vannbransjens rolle i denne sammenheng, men i minst like stor grad ivareta behovet for en bærekraftsatsing ut fra egne bransjespesifikke forhold og ut fra den enkelte virksomhets potensiale. Oppfyllelse av lover, forskrifter og utslippstillatelser er en selvsagt del av oppdraget.

Det utføres allerede mye godt bærekraftarbeid i bransjen, og noen virksomheter har allerede etablert sine egne bærekraftsmål og dokumenterer og kommuniserer disse, mens andre har et godt stykke igjen å gå.

Definisjoner

Med «virksomhet» menes i dette dokumentet «kommuner, kommunalt eide selskaper/foretak og/eller samvirkevannverk som leverer vann- og/eller avløpstjenester».

Begrepet «bærekraft» ble definert i Norsk Vann rapport 205/2014 «En bærekraftig forvaltning av VA-tjenestene», med de tre dimensjonene økonomisk, miljømessig og sosial bærekraft:

- Miljømessig bærekraft – forvaltning og utvikling innenfor naturens tålegrenser
VA-tjenestene skal utføres på en måte som minimaliserer all negativ påvirkning av miljøet. Miljø skal være en viktig parameter ved planlegging og gjennomføring av tiltak både ved utbygging og drift av VA-systemene.
- Økonomisk bærekraft – bærekraftig ressursbruk, herunder kostnadseffektive løsninger
Vannbransjen står overfor store utfordringer når eksisterende systemer må fornyes, samtidig som utfordringer knyttet til f.eks. klima og sikkerhet resulterer i store investeringer i nye VA-anlegg. En bærekraftig ressursbruk forutsetter i den forbindelse gode systemer for å få mest mulig VA ut av tilgjengelige ressurser.
- Sosial bærekraft - bærekraftige VA-tjenester for brukerne
Det sosiale perspektivet i definisjonen av bærekraft er i denne sammenhengen rettet mot anleggseiernes ytelse overfor brukerne av VA-systemene og kundenes opplevelse av denne. Faktorer knyttet til kompetanse og arbeidsmiljø hører også inn under den sosiale dimensjonen.

Mål for bærekraftarbeidet

Bærekraftbegrepet oppleves av mange som diffust og krevende. For å oppnå en forståelse av hva bærekraftsatsingen i vannbransjen innebærer og kunne evaluere hvordan vi lykkes i arbeidet, må det etableres mål og indikatorer som oppleves som relevante så vel på nasjonalt nivå som for den enkelte virksomhet i vannbransjen. Målene og indikatorene må utvikles i årene fremover i takt med at ny kunnskap og endrede rammebetingelser kan påvirke så vel perspektiv som ambisjonsnivå.

Den nasjonale bærekraftstrategien for vannbransjen inneholder et overordnet mål samt flere delmål, som er blitt til gjennom en omfattende prosess i bransjen. De nasjonale målene skal tjene som inspirasjon for den enkelte virksomhet, som selv bør fastsette sine konkrete bærekraftmål basert på lokale forhold og forutsetninger.

Nedenfor følger overordnede mål med delmål samt en kort begrunnelse. Delmålene er ikke «hugget i stein», men vil måtte revideres i takt med forbedret kunnskapsgrunnlag om hva som er bærekraftig praksis samt hva som er realistisk for bransjen å oppnå på nasjonalt nivå innen aktuell tidsramme.

Overordnet mål

Norsk vannbransje skal forvalte og utvikle vann- og avløpsinfrastrukturen på en måte som sikrer rent vann i springen og i naturen, og som bidrar til at Norge når sine bærekraftmål.

Kommentar: Norges konkrete bærekraftmål er knyttet til FNs bærekraftmål, der særlig mål 6 er sentralt for vannbransjen: «Sikre bærekraftig forvaltning av, og tilgang til, rent vann og gode sanitærforhold for alle.» Bærekraftig utvikling er også hensyntatt i ulike regelverk og rammebetingelser nasjonalt, eksempelvis formålsparagrafen til plan- og bygningsloven, som er sentral for all arealforvaltning og byggevirkosomhet i Norge: «Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.»

Delmål 1 Klimagasser

Flest mulig virksomheter skal innen 2020 ha utarbeidet klimaregnskap for sin virksomhet. Basert på dette skal det utarbeides en plan for reduksjon av bransjens samlede utslipp innen år 2030. Norsk Vann skal i 2017-2018 utarbeide metodikken for dette i samarbeid med nasjonale myndigheter.

Kommentar: Norge har forpliktet seg til å redusere utslipp av klimagasser med 40% innen 2030, og det foreslås at også vannbransjen tar ansvar ved å bidra til å oppfylle en slik målsetting. Her er det likevel behov for mer kunnskapsinnhenting om vannbransjens bidrag før konkrete mål kan etableres. Dette delmålet handler særlig om den miljømessige bærekraftdimensjonen.

Delmål 2 Energi

Vannbransjen skal innen 2030 minst halvere sitt energiforbruk basert på 2014-nivået, gjennom tiltak for energieffektivisering og energiproduksjon.

Kommentar: Vann- og avløpstjenestene stod i 2014 for om lag 11 % av det kommunale energiforbruket, jf. Norsk Vann rapport C10/2016 Energianalyse av norsk VA-sektor. Vannbransjen har potensiale til å bli energinøytral ved å gjennomføre tiltak innen energieffektivisering og ved produksjon av fornybar energi, eksempelvis ved bruk av varmepumper og biogassproduksjon. Dette delmålet handler særlig om den miljømessige og økonomiske bærekraftdimensjonen.

Delmål 3 Utslipp til vannforekomster

Virksomheter skal overholde de til enhver tid gjeldende utslippskravene og slik sett bidra til å oppfylle vannforskriftens mål om god miljøtilstand.

Kommentar: Oppfyllelse av myndighetskrav er en selvfølge, men dette er fortsatt en stor utfordring, da en betydelig andel av avløpsrensaneanleggene ikke oppfyller utslippskravene. Dette delmålet handler særlig om den miljømessige bærekraftdimensjonen.

Delmål 4 Ledningsnettets funksjonalitet

4.1 Flest mulig virksomheter skal innen 2020 ha utarbeidet en plan for å komme ned på en bærekraftig lekkasjeandel fra vannledningsnett. For bransjen som helhet skal lekkasjeandelen av samlet vannproduksjon være mindre enn 20 % innen 2030.

Kommentar: I ny drikkevannsforskrift er det presisert at distribusjonssystemet skal være i tilfredsstillende stand og bidra til bærekraftig bruk av grunnvann og overflatevann. Norsk Vann skal utarbeide metodikk for hvordan hver enkelt virksomhet kan beregne hva som er bærekraftig lekkasjenivå gjennom et prosjekt i 2017 - 2018. Målet om maks. 20 % lekkasjeandel innen 2030 er foreløpige nasjonale tall for lekkasje, der hver virksomhet må sette mål ut fra sin egen situasjon. Det nasjonale tallet bør revideres ved bedre kunnskap om reelt bærekraftig lekkasjenivå lokalt i virksomhetene. Dette delmålet handler om alle tre dimensjoner av bærekraft; miljømessig, økonomisk og sosial.

4.2 Flest mulig virksomheter skal utarbeide en plan for reduksjon av fremmedvann innen 2020. For bransjen som helhet skal andelen fremmedvann av samlet tilførsel til avløpsrensaneanleggene reduseres med 30 % innen 2030.

Kommentar: Nye utslippstillatelser vektlegger hele avløpssystemets funksjon og pålegger flere tiltak for å få bedre kontroll med både tilførslene til avløpssystemet og utslippene. Dette vil kunne gi redusert energi- og kjemikalieforbruk, i tillegg til å redusere utslippene til vann og risikoen for kjelleroversvømmelser. Målet om 30 % reduksjon av fremmedvann innen 2030 er foreløpige nasjonale tall, der hver virksomhet må sette mål ut fra sin egen situasjon. Det nasjonale tallet bør revideres ved bedre kunnskap om fremmedvannsandel lokalt i virksomhetene og konsekvenser ved ulike ambisjonsnivåer. Dette delmålet handler om alle tre dimensjoner av bærekraft; miljømessig, økonomisk og sosial.

Delmål 5 Ledningsnettfornyelse

Flest mulig virksomheter skal utarbeide en plan innen 2020 for fornyelse av vann- og avløpsledningsnett, basert på tilstanden og lokale forhold. Vannledningsnett skal på nasjonalt nivå ha en gjennomsnittlig årlig fornyelsestakt på 1,2 % frem til 2040. Avløpsledningsnett skal på nasjonalt nivå ha en gjennomsnittlig årlig fornyelsestakt på 1,0 % frem til 2040.

Kommentar: Det konkrete fornyelsesbehovet for vann- og avløpsledningsnett vil variere mye fra virksomhet til virksomhet og må derfor defineres nærmere lokalt. Anbefalt nasjonal fornyelsestakt for henholdsvis vann- og avløpsledningsnett er foreslått av vannbransjen etter omfattende analyser, som et nivå på en bærekraftig fornyelse for å opprettholde en akseptabel funksjonalitet og for å ikke overlate ledningsnett i dårligere stand til fremtidige generasjoner. Det foreslås derfor at disse fornyelsesmålene videreføres på nasjonalt nivå til det eventuelt foreligger nyere og bedre analyser. Dette delmålet handler særlig om den økonomiske og sosiale dimensjonen av bærekraft.

Delmål 6 Robusthet

Ikke-planlagte avbrudd i vannforsyningen skal i gjennomsnitt for vannforsyningssystemet ikke skje hyppigere enn én gang per 10 år og per abonnent.

Kommentar: Delmålet er både relatert til brukernes opplevelse av en akseptabel regularitet i vannleveransen og til den hygieniske sikkerheten i vannleveransen. Delmålet omfatter tiltak for å heve forsyningssikkerheten, slik som å etablere tosidig forsyning, bygge ut bassengvolum og å etablere en god og dekkende reservevannforsyning. Delmålet bør revideres når det foreligger en omforent nasjonal indikator for robusthet gjennom bedreVANN. Dette delmålet handler særlig om den sosiale dimensjonen av bærekraft.

Bærekraftarbeidet i den enkelte virksomhet

Alle virksomheter anbefales å starte arbeidet med bærekraft ut fra sitt eget ståsted og ut fra lokale forhold, da ulike topografiske, geografiske, klimatiske og demografiske forhold gir svært ulike forutsetninger. Første skritt er å identifisere eget bærekraftpotensiale, som et utgangspunkt for å sette seg lokale mål. Til hjelp i dette arbeidet anbefales det å skjele til de nasjonale målene samt anbefalinger i Norsk Vann rapporter og veiledninger på området.

Indikatorer for bærekraftarbeidet

For å kunne måle graden av oppnåelsen av de enkelte mål og delmål som virksomhetene selv setter, skal det utvikles et sett med bærekraftindikatorer i bedreVANN. Mye av den informasjonen som allerede rapporteres inn til nasjonale systemer som bedreVANN og KOSTRA er relevant i arbeidet med å definere et sett av aktuelle bærekraftindikatorer for vannbransjen. Dette må utvikles videre til

en meny av aktuelle indikatorer for bærekraft, og der det er sammenheng mellom aktuelle delmål og aktuelle indikatorer. Dokumentasjon av effekten av gjennomførte tiltak gjennom bedreVANN vil igjen gi grunnlag for prioritering av videre arbeid med utvikling av mer bærekraftige vann- og avløpstjenester.

Målet på sikt er å ha en godt forankret, overgripende «vannbransjens bærekraftindeks» gjennom bedreVANN. Arbeidet med utvikling av bærekraftindikatorer vil pågå i regi av bedreVANN-samarbeidet i takt med implementering og utvikling av bærekraftmålene nasjonalt og lokalt. Arbeidet starter opp i form av et eget delprosjekt for testing av aktuelle bærekraftindikatorer i 2017-18.

Kommunikasjon

Arbeidet med bærekraft må kommuniseres på flere nivåer, for å få den ønskede effekt:

- Internt i virksomheten
- Mot eierne av virksomheten (administrasjon og politikere)
- Eksternt
 - lokalt i regi av den enkelte virksomhet
 - nasjonalt i regi av Norsk Vann

Kommunikasjons- og informasjonsverktøyet i bedreVANN skal utvikles videre i tråd med behovene som er nevnt ovenfor og i takt med at bærekraftindikatorene utvikles.

Vegen videre i bærekraftarbeidet

Utviklingen av bærekraftige vann- og avløpstjenester vil pågå over mange år; i takt med endringer i eksterne rammebetingelser og i takt med utviklingen av bransjespesifikke ambisjoner, kunnskap, metoder og verktøy på området.

Utviklingstiltakene på nasjonalt nivå skal være forankret i årlige handlingsplaner for Norsk Vann, gjennom årlige prioriteringer i Norsk Vanns prosjektsystem og i utviklingsplanene for bedreVANN. Lokalt vil utviklingen skje basert på evt. nasjonale krav samt lokalt fastsatte mål og ambisjoner for den enkelte virksomhet.

Norsk Vann vil arbeide med videre utvikling av bærekraftsatsingen i vannbransjen, gjennom å:

- Sørge for revisjon av bærekraftstrategien, herunder konkrete delmål, når ny kunnskap tilsier det og med god medvirkning i prosessen fra Norsk Vanns medlemmer og styrende organer
- Bidra til implementering og videreutvikling av relevante bærekraftsmål for vannbransjen, som kan tjene som en rettesnor og inspirasjon for arbeidet lokalt i den enkelte virksomhet
- Påvirke til hensiktsmessige rammebetingelser på området gjennom etablert system for interessepolitisk arbeid nasjonalt og europeisk
- Påvirke til at nasjonale rapporteringssystemer på bærekraft- og klimaområdet blir mest mulig relevante og bygger på datagrunnlag som vannbransjen mener er relevant å rapportere
- Videreutvikle verktøykassen med veiledninger og gode eksempler som styrker kunnskaps- og metodegrunnlaget samt stimulerer til bærekraftige tiltak og løsninger lokalt
- Utvikle bedreVANN til å omfatte en meny med aktuelle bærekraftindikatorer som speiler de aktuelle delmålene
- Utvikle bedreVANN som et kommunikasjons- og informasjonsverktøy for bærekraftsatsingen nasjonalt og lokalt
- Ha bærekraft som et prioritert tema i relevante faglige møteplasser og informasjonskanaler, slik som fagtreff, Norsk Vanns Årskonferanse, Vannspeilet m.m.